

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΥ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΟΣ "Ο ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ" ◇ ΤΕΥΧΟΣ 24, ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2014

ΤΟ ΘΕΜΑ: Σαράντα χρόνια κτηνοτρόφοι, σαράντα χρόνια παράγουν

σελ. 3

ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΜΑΣ: G-Fish: Οικογενειακή επιχείρηση με ιστορία

σελ. 19

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΔΗΜΗΤΡΑΚΑΚΗ: Παρουσίαση στην Αθήνα.

σελ. 4-5

Φωτογραφία: Γ. Λαγανάς

ΝΗΡΙΟΝ ΕΠΕ

τεχνική εταιρεία

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΙΔΙΩΤΕΣ

ΜΕΛΕΤΕΣ
ΕΠΙΒΛΕΨΕΙΣ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

REAL ESTATE

ΑΓΟΡΕΣ
ΠΩΛΗΣΕΙΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΕΧ. ΓΡΑΦΕΙΑ

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΡΙΟΥ
ΜΕΛΕΤΕΣ ΣΤΑΤΙΚΩΝ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ανακαινίσεις, ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων, ενεργειακά πιστοποιητικά
ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΥ 22 - 104 32, ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210-3246589, 210-5243774

Σημείωμα του Εκδότη

Αυτό το χρονικό διάστημα, σε ένα από τα πιο φημισμένα μουσεία στον κόσμο, το Πράδο στη Μαδρίτη, στην Ισπανία, εκτός από την πλούσια μόνιμη συλλογή, φιλοξενούνται και δύο εκθέσεις, για τις οποίες θα μιλήσω. Η μια με το όνομα "Las Furias", ελληνιστί «Οι Ερινύες». Στην Ισπανία ο όρος "Las Furias" αναφέρεται σε τέσσερις μεγάλους ήρωες της Ελληνικής μυθολογίας, όλους καταδικασμένους από τον Δία. Τον Προμηθέα δεμένο σ' ένα βράχο να του τρώει κάθε μέρα ένας γύπας τα σωθικά, γιατί κατά παράβαση της εντολής του Δία βοήθησε τους ανθρώπους. Τον Τάνταλο, να προσπαθεί μάταια να αγγίξει τροφή και νερό, γιατί μετέφερε μυστικά των θεών στους ανθρώπους και προσπάθησε να ξεγελάσει τους θεούς. Τον Σίσυφο, να προσπαθεί μάταια να ανεβάσει έναν τεράστιο βράχο στην

κορυφή ενός βουνού, γιατί προσπάθησε να αποκαλύψει τις αναξιοπιστίες του Δία. Και τον Ιξίονα, να περιστρέφεται αιώνια σ' έναν τροχό με φίδια γιατί τόλμησε να ποθήσει και να αποπλανήσει την Ήρα. Στο μουσείο παρουσιάζεται μια σπουδαία πολιτική αλληγορία με έργα 160 χρόνων από σπουδαίους ζωγράφους όπως ο Τισιανός και ο Ριμπέρα. Και στη μέση του χώρου, μια μεταγενέστερη αναπαράσταση του Λαοκόοντα με τους γιους του τυλιγμένους με φίδια. Όπως γράφει ο Καμύ στο δικό του Σίσυφο «Οι μύθοι φτιάχτηκαν για να μας βοηθούν να φανταστούμε την πραγματικότητα».

Η άλλη έκθεση αφορά ένα μέρος της βιβλιοθήκης του Ελ Γκρέκο. Ο Ελ Γκρέκο – Δομήνικος Θεοτοκόπουλος γεννήθηκε το 1541 στην Κάντια (σημερινό Ηράκλειο) της Κρήτης και ακολούθησε

την αλήθεια του, μιας και η βυζαντινή τεχντροπία δεν αρκούσε στο ταλέντο του, στη Βενετία, μία από τις περισσότερο ακμάζουσες Ιταλικές πόλεις της εποχής, μέχρι τη Ρώμη. Κι όταν εκδιώχτηκε από την αυλή του Πάπα έφτασε στη Μαδρίτη κλείνοντας την πορεία του στο Τολέδο, όπου και πέθανε το 1614. Ο Ελ Γκρέκο διατηρούσε όλα τα ελληνικά βιβλία του, που παρουσιάζονται, Ομήρου Ιλιάδα, Αριστοτέλης, Φλάβιος, Ιώσηπος, Πλουτάρχου «Παράλληλα εν Βίοις Ελλήνων τε και Ρωμαίων», Αρριανού «Ανάβασις Μεγάλου Αλεξάνδρου», Ιουστίνου Φιλοσόφου και μάρτυρος τα ευρισκόμενα, Διαταγαί Αγίων Αποστόλων δια Κλήμεντος, Κανόνες και Δόγματα. Και εκτός από τα ελληνικά βιβλία πολλά άλλα, όπως οι δέκα τόμοι του Βιτρούβιου περί αρχιτεκτονικής, στα περιθώ-

ρια των οποίων κρατούσε σημειώσεις.

Η Ισπανία ξεπερνά την κρίση ξανα-ανακαλύπτοντας τις αξίες. Και οι Ισπανοί είναι όλοι στους δρόμους, όλες οι ηλικίες, γέροι έως μωρά, τα μαγαζιά γεμάτα, τρώνε το μεζέ τους (Tapas), πίνουν το υπέροχο κόκκινο κρασί τους (Rioja) και είναι σαν να δηλώνουν στους επεξεργαστές μνημονίων. Είμαστε πολύ σπουδαίοι για να μας εξαφανίσετε από το χάρτη. Αυτά. Εν όψει και των εκλογών.

Υ.Γ. Αγαπητοί αναγνώστες ζητάμε συγγνώμη για τη μεγάλη καθυστέρηση αυτού του τεύχους, αλλά δεδομένου ότι το περιοδικό μας κυκλοφορεί σε όλο τον κόσμο, περιμέναμε να σας ενημερώσουμε και για τα αποτελέσματα των τοπικών εκλογών.

Ε.Λ.

Έντυπη εφημερίδα

«ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

Ιδιοκτήτης: Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

Ταχυδρομική Διεύθυνση:
Καστόρειο Λακωνίας, τ.κ. 23059
τηλ.: 6973208890, 6944377514
http://kastori.gr, http://polydefkis.gr
e-mail: info@polydefkis.gr

Εκδότης: Η Πρόεδρος Ευγενία Λαμπή
Συντακτική Επιτροπή
Βαρβάρα Κεμερίδου,
Ευγενία Λαμπή, Ελένη Βλαχογιάννη,
Αναστασία Καδρακάκη,
Γαρυφαλιά Ρουμελιώτη,
Θάνος Τζωρτζάκης, Γιάννης Αρφάνης.

Επιμέλεια Ύλης
Αγροτικά, Αθλητικά: Γιάννης Αρφάνης
Επιστημονικά: Ευγενία Λαμπή,
Κων/νος Καλκανδής
Κοινωνικά: Ελένη Βλαχογιάννη,
Καίτη Σμυρνού
Οικονομικά: Κων/νος Καλκανδής,
Θάνος Τζωρτζάκης
Πολιτιστικά: Βαρβάρα Κεμερίδου,
Ευγενία Λαμπή
Φωτογραφικό υλικό: Βασ. Λαγανάς,
Γιάννης Αρφάνης, Γ. Λαγανάς, Θ.
Ανδριανός, Π. Γεωργαράς
Χορηγίες: Καίτη Σμυρνού
Καστανιώτικα: Γιώργος Λαγανάς

Αναπαικτές
Κασόρι – Βόρειοι Δήμοι:
Δημητράκης Κραμπουβίτης,
Θεόδωρος Αλαφονγιάννης,
Παναγιώτης Λαμπράκης, Θανάσης
Δημητράκοπουλος, Νίκος Λαγανάς
ΗΓΑ, Βοστώνη: Eugenia Markos,
Νέα Υόρκη: Panagiotis Pantazis,
Αλάσκα: Maria Bascous
Αυστραλία: Angela Vilas

Εκτύπωση offset:
Μπουζάλας-Ζουγανέλης ο.ε.
25ης Μαρτίου 123, Περιστέρι
τηλ.: 2105781638

Καστανιώτικα

Μετά 45 χρόνια ο Καστανιώτης λίγο μετά το Πάσχα, περπάτησε το μονοπάτι της Τίκλας. Με αφετηρία τα Καμάρια διασχίσαμε το μονοπάτι που ανέδειξε ο δραστήριος Σύλλογος «Λουσίνα» με τον ακάματο ξάδελφο Ντίνο Λαγανά.
Όταν στο μέσον της διαδρομής φθάνεις στο πλάτωμα και αντικρίζεις το χωριό από ψηλά, πιστέψτε με είναι η θέα ανεπανάληπτη.
Όσοι μπορείτε, αφήστε το αυτοκίνητο και περπατήστε τα μονοπάτια που έχουν αναδειχτεί στο χωριό μας.

Στο προηγούμενο φύλλο του «Πολυδεύκη» ένα σχόλιο σε γεγονότα που άπτονται του αστυνομικού ρεπορτάζ, στάθηκε αφορμή να ενοχληθούν κάποιοι. Ο Καστανιώτης πάντα

σέβεται το τεκμήριο της αθωότητας των εμπλεκομένων, αλλά απειλές εκφοβισμού κ.λπ. δεν θα με κάνουν ποτέ να μη λέω και να μην υπερασπίζομαι την άποψή μου .

Αρκετές φορές μέσα από τις στήλες του περιοδικού μας αρθρογραφεί ο επίτιμος Αεροπαγίτης Ευ. Αδριανός. Το στυλ της γραφής του αλλά κυρίως οι πληροφορίες για την ιστορία του χωριού μας σε όλες τις εκφάνσεις της είναι πολύτιμες. Στο τελευταίο τεύχος καταπιάστηκε με την περίοδο της Κατοχής και μας θύμισε πολλά γεγονότα από εκείνη την ταραγμένη εποχή. Να είναι γερός και δυνατός σαν τον Ταΰγετο που λατρεύει.

Ένα κομμάτι της ιστορίας του χωριού

μας είναι εκείνο των μεταφορών. Μπορεί σήμερα οι αποστάσεις να έχουν εκμηδενιστεί με το πυκνό οδικό δίκτυο και το πλήθος των μεταφορικών μέσων αλλά πριν μερικές δεκαετίες όλα ήσαν διαφορετικά. Οι αγωγιάτες με τα ζώα τους αρχικά, μετά τα πρώτα αυτοκίνητα που πήγαιναν μέχρι την Σπάρτη, τα φορτηγά που έφευγαν από το χωριό μια φορά την εβδομάδα για την Αθήνα. Πόσοι από μας δεν περιμέναμε κάποιο δέμα; Ένα κοφίνι ή ένα δέμα με τρόφιμα, πάντα σε σκληρό κουτί από «Νουνού», εκεί στην πλατεία Θεάτρου στο πρακτορείο του Ξυδιά και του ανιψιού του Π. Χαρόπουλου. Για το θέμα αυτό ελπίζω να ασχοληθεί ο «Πολυδεύκης» Γεια σας πατριώτες
Ο Καστανιώτης
gld@otenet.gr

Συνεχίζοντας την παρουσία των παραγωγών μας, επισκεφθήκαμε αυτή τη φορά τη Φάρμα των αδελφών Παπαδόπουλου στις Βαμβακιές ή ακριβέστερα στο Παλιολήνι. Σάββατο απόγευμα, 12 Απριλίου μάς υποδέχτηκε ο Γιάννης, ο μεγαλύτερος των αδελφών και μια αγέλη σκύλων. Σε λίγο ήρθαν ο Δημητράκης, αδελφός του Γιάννη και ο Γιώργος, γιος του Γιάννη, ο οποίος συνεχίζει στα βήματα του πατέρα του. Η οικογενειακή επιχείρηση έχει ως αντικείμενο την πάχυνση μοσχαριών και όχι μόνο. Στην έκταση του στάβλου διαθέτουν μια μικρή μονάδα χοιρινών και αρκετά αρνιά και κατσίκια. Στολίδι της Φάρμας το άσπρο άτι τους- το καμάρι του Δημητράκη.

ζωοτροφές καλλιεργώντας σιτάρια, αραποσίτια και τριφύλλια. Αυτό είναι για μας πλεονέκτημα, γιατί σπάνια αγοράζουμε, αν χρειαστεί, λίγο καρπό για τα ζώα μας. Όργωμα, φρεζάρισμα, σπορά, θέρισμα. Αυτός είναι ο κύκλος των εργασιών μας». Ο Δημήτρης θυμάται πόσο δύσκολο ήταν το ξεκίνημα. Πολλή δουλειά και ξενύχτια σε εποχές σκληρές. Σήμερα τα μηχανήματα έχουν ελαφρύνει τον κόπο τους. Έχουν πετύχει τον εκσυγχρονισμό της Μονάδας τους κατά 80%, όπως το αξιολογούν οι ίδιοι. Όμως τα ζώα τους θέλουν κοντά τους όλη μέρα. Από νωρίς το πρωί μέχρι αργά το βράδυ.

Ο Γιώργος, το νέο αίμα της επιχείρησης και νέος αγρότης, δεν δίστασε να επιλέξει.

δεν έχουν τις καλύτερες τιμές. Τα έξοδα για τον εκσυγχρονισμό της Μονάδας, η τιμή του πετρελαίου, οι απώλειες σε ζώα μειώνουν ολοένα το εισόδημά μας. Παρόλα αυτά, είμαι αισιόδοξος ότι τα πράγματα θ' αλ-

κάτσικα. Ευχαριστήσαμε τον Γιάννη, τον Δημήτρη και τον Γιώργο για τις πολύ χρήσιμες πληροφορίες, που μας έδωσαν και για τον πολύτιμο γι αυτούς χρόνο που μας διέθεσαν. Φύγαμε από τη Φάρμα εντυπω-

Σαράντα χρόνια κιηνοτρόφοι

«Ξεκινήσαμε με δύο αγελάδες, που αγόρασε ο πατέρας μου- λέει ο Γιάννης- όταν πήρε τη σύνταξή του από την Ελλη-

νική Αστυνομία και συνεχίζουμε εδώ και σαράντα χρόνια. Μετά το Λύκειο, παρόλο που μπήκα στη ΔΕΗ, τα παράτησα και επέστρεψα χωρίς να το μετανιώσω ποτέ. Σήμερα διαθέτουμε, μαζί με τα βοσκοτόπια, πεντακόσια στρέμματα γης. Καλύπτουμε τις ανάγκες για

« Γνωρίζω αυτή τη δουλειά από μικρό παιδί. Μου αρέσει. Νιώθω ασφαλής και ελεύθερος να αναπτύξω πρωτοβουλί-

ες. Έτσι μετά το Λύκειο δεν το σκέφτηκα καθόλου. Ακολούθησα την οικογενειακή παράδοση αποφασισμένος να συμβάλω κι εγώ με τις δυνάμεις μου στην ενίσχυση της παραγωγής. Βεβαίως και υπάρχουν πολλές δυσκολίες. Τα προϊόντα μας (λάδι, σιτηρά, το κρέας)

λάξουν, θα βελτιωθούν, αλλά θ' αργήσουν». Η οικονομική κρίση, σ' ένα βαθμό επηρέασε τη μονάδα. Ευτυχώς η διάθεση του κρέατος γίνεται άμε-

σα από το δικό τους παραδοσιακό κρεοπωλείο, που διατηρούν στο Καστόρειο. Ο κύκλος που ακολουθείται είναι: παραγωγή, σφαγή και διάθεση σε λιανική πώληση. Όμως, στα αρνητικά είναι και η μείωση της κατανάλωσης τελευταία. Ξεναγηθήκαμε στις εγκαταστάσεις της Μονάδας, είδαμε το μοσχάρι που... γελάει, όταν του το ζητάει ο Γιάννης, χαρήκαμε με τα μικρά και ζωηρά γουρουνάκια και στο τέλος άρχισαν να εμφανίζονται γύρω μας τα αρνο-

σιασμένοι για το έργο, που επιτελούν και για τη δύναμη της θέλησής τους να συνεχίσουν παρά τις αντίξοες συνθήκες.

Ζήτησα από τον Γιάννη να μας εξηγήσει γιατί η περιοχή αυτή ονομάζεται Παλιολήνι κι αυτός μας απάντησε «Παλιά, που είχαν εδώ αμπέλια, οι άνθρωποι μάζευαν τα σταφύλια και έβγαζαν το μούστο στα Ληνά. Όσοι μούστος πέρσευε τον έριχναν μέσα σ' ένα λαγήνι, θαμμένο στο χώμα και το Χειμώνα, που έρχονταν για δουλειές- παράδειγμα να μαζέψουν ελιές- έπαιρναν από εκεί μέσα και έπιναν».

“Ξεκινήσαμε με δύο αγελάδες, που αγόρασε ο πατέρας μου- λέει ο Γιάννης- όταν πήρε τη σύνταξή του από την Ελληνική Αστυνομία και συνεχίζουμε εδώ και σαράντα χρόνια”.

Κεμερίδου Βαρβάρα
Φωτο: Ρόη Λαμπή

Εικόνες του τριμήνου

Όταν ιδρύσαμε τον Πομπυδαίο, πριν μερικά χρόνια, δεν φανταζόμασταν ότι θα είχαμε τη μεγάλη τιμή να αναλάβουμε το έργο της έκδοσης των απομνημονευμάτων του πατριώτη μας, Κασορίτη, Δημητρίου Γ. Δημητρακάκη, ο οποίος τίμησε τη Βουλή και την πατρίδα του με συνεκείς αφίσσες και εύστοχες αγορεύσεις.

Την Τετάρτη, 19 Μαρτίου 2014, έγινε με μεγάλη επιτυχία η παρουσίαση του βιβλίου «ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ Ή ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΗΓΗΣΕΙΣ» του Δ. Γ. Δημητρακάκη, στη Λέσχη Αξιωματικών Ενόπλων Δυνάμεων, στο Σαρόγλειο Μέγαρο, ένα από τα πιο ιστορικά στολίδια και ενδιαφέροντα κτίρια νεοκλασικής αρχιτεκτονικής όλης της Ελλάδας.

Την εκδήλωση χαιρέτησε ο Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Αθανάσιος Δαβάκης, ο οποίος μερίμνησε, ώστε να παραχωρηθεί στο Σύλλογό μας η αίθουσα δεξιώσεων της Λέσχης. Ο κ. Δαβάκης αναφέρθηκε στο βιβλίο επιλέγοντας περιστατικά που περιγράφει ο Δ. Δημητρακάκης. Παραβρέθηκαν η κ. Φεβρωνία Πατριανάκου, ως εκπρόσωπος του Προέδρου της Βουλής κ. Ευάγγελου Μείμαράκη, που έκανε χαιρετισμό και αναφέρθηκε στο βιβλίο, ο τ. Βουλευτής Λακωνίας κ. Γρηγόριος Αποστολόκος, Πρόεδρος του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε, ο πρώην Πρόεδρος της Βουλής κ. Παναγιώτης Κρητικός, η Βουλευτής Ελένη-Μακρή Θεοδώρου, ο κ. Μάριος Τζωρτζάκης, Πρόεδρος του ΝΠΔΔ για τον Πολιτισμό και το Περιβάλλον του Δήμου Σπάρτης, ο κ. Γεώργιος Οικονομάκης, Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου Καστορείου, ο κ. Δημήτρης Καστάνης, Πρόεδρος του Συλλόγου των εν Αττική Λακεδαιμονίων, φίλος και μέλος του ΠΟΛΥΔΕΥΚΗ, ο Πρόεδρος του Συλλόγου Λουσάνα Κ. Χ. Λαγανάς και άλλοι. Επίσης την εκδήλωση τίμησαν πολλοί άνθρωποι του πνεύματος, όπως οι πανεπιστημιακοί Ν. Ανδριανόπουλος, Δ. Σπαντίδος, εξέχοντες νομικοί συμπατριώτες μας, όπως ο κ. Δ. Πανατζής, ο κ. Ντ. Αλεξάκος αλλά και πολλοί φίλοι του Συλλόγου μας

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

Παρουσίαση Απομνημονευμάτων Δημ. Δημητρακάκη στην Αθήνα

ανταποκρίθηκαν με ενθουσιασμό στην πρόσκλησή μας και παρακολούθησαν την παρουσίαση του βιβλίου με ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Την εκδήλωση τίμησαν επίσης μέλη της οικογένειας Δημητρακάκη. Την εκδήλωση παρακολούθησαν μέσω skype από το γραφείο του διακεκριμένου δικηγόρου στη Φιλαδέλφεια των ΗΠΑ συμπατριώτη μας Π. Μουτή, ο Αντιπρόεδρος του Πολυδεύκη κ. Κ. Καλκανδής και ο κ. Π. Μουτής.

Όταν ιδρύσαμε τον Πολυδεύκη, πριν μερικά χρόνια, δεν φανταζόμασταν ότι θα είχαμε τη μεγάλη τιμή να αναλάβουμε το έργο της έκδοσης των απομνημονευμάτων του πατριώτη μας, Καστρίτη, Δημητρίου Γ. Δημητρακάκη, ο οποίος τίμησε τη Βουλή και την πατρίδα του με συνεχείς αγώνες και εύστοχες αγορεύσεις. Ευχαριστούμε θερμά την οικογένεια των απογόνων του και ιδιαίτερα τον δικηγόρο κ. Δημήτριο Δημητρακάκη, ο οποίος μας εμπιστεύτηκε το σύνολο των απομνημονευμάτων που κατείχε και μας στήριξε οικονομικά. Η έκδοση έγινε σε συνεργασία και με το Νομικό Πρόσωπο Πολιτισμού και Περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης, η χορηγία του

οποίου ήταν σημαντική. Ευχαριστούμε τον Πρόεδρο κ. Μάριο Τζωρτζάκη, ο οποίος έκανε χαιρετισμό.

Σ' αυτήν την προσπάθεια μεγάλη ήταν η συνεισφορά της φίλης μας φιλόλογου Θεοδώρας Δαρειώτη-Πελεκάνου, η οποία επωμίστηκε το βάρος της όλης επιμέλειας, από την πληκτρολόγηση των κειμένων ως τη γλωσσική επιμέλεια και διόρθωσή τους. Εργάστηκε μεθοδικά, αναζητώντας στοιχεία και αναφορές, που είχαν σχέση με το έργο και την κοινοβουλευτική παρουσία του Δημητρακάκη. Έτσι, εκτός από τις δακτυλογραφημένες σημειώσεις που μας παραδόθηκαν, στο βιβλίο έχει συμπεριληφθεί και μια επιλογή από τις υπάρχουσες αναφορές σημαντικών Ελλήνων ιστορικών και μελετητών, ώστε η αναφορά στο σπουδαίο πατριώτη μας να είναι όσο το δυνατό πιο ολοκληρωμένη.

Κεντρική παρουσιάστρια του βιβλίου ήταν η κ. Θ. Πελεκάνου-Δαρειώτη, η οποία έδωσε με εξαιρετική γλαφυρότητα τα κεντρικά σημεία του επικεντρώνοντας και σε κομβικά ιστορικά γεγονότα.

Β. Κεμερίδου

Έθιμα του γάμου στην Καστανιά

Γεωργία Ξενογιαννη-Κορζή

“Μέχρι το γάμο μεσολαβούσε ένας σύντομος αρραβώνας γιατί τα παιδιά δεν έπρεπε να παραγνωριστούν και άρχιζαν οι ετοιμασίες του γάμου”

Θυμάμαι μέχρι και τη δεκαετία του πενήντα –εξήντα, οι οχτώ στους δέκα γάμους γίνονταν με προξενιό, δηλαδή ο προξενιτής που κατά την γνώμη του ένα κορίτσι ταίριαζε με ένα αγόρι, πήγαινε στον πατέρα του κοριτσιού και του έλεγε, παντρεύεις την κόρη σου; Και αν του έλεγε ναι, αμέσως ρωτούσε, τι προίκα δίνεις; Αν η προίκα ήταν ικανοποιητική το προξενιό τελείωνε τις περισσότερες φορές χωρίς να ερωτηθεί η κόρη και αν μετά δεν περνούσε καλά, οι δικοί της την παρηγορούσαν με το, «κοντό σου κόπη φόρατο, μακρύ σου κόπη λιώστο». Μέχρι το γάμο μεσολαβούσε ένας σύντομος αρραβώνας γιατί τα παιδιά δεν έπρεπε να παραγνωριστούν

και άρχιζαν οι ετοιμασίες του γάμου. Την Πέμπτη έφτιαχναν τα γλυκά, κουραμπιέδες με λάδι και αλισίβα και τα ψήνανε στο φούρνο που ήταν στην αυλή. Την Παρασκευή έπαιρναν τα προικιά. Διαλέγανε τρία ωραία άλογα και τα στόλιζαν με μισίνες, στο πρώτο έβαζαν τα χοντρικά, όλα υφασμένα στον αργαλειό από τα χέρια της μάνας ή της γιαγιάς, στο δεύτερο έβαζαν τα μπαούλα της νύφης και στο τρίτο τα χαλκώματα με πρώτο το χαρανί και όλα τα άλλα ολοκαίνουργα και γυαλιστερά. Τα πήγαιναν τραγουδώντας στο σπίτι του γαμπρού και εκεί περίμεναν τα πεθερικά με ρύζι και κουφέτα να ράνουν τα προικιά. Την Κυριακή γινόταν ο γάμος. Τη νύφη τη

συνόδευε ο πατέρας και ακολουθούσε το συμπεθεριό τραγουδώντας «σήμερα λάμπει ο ουρανός, σήμερα λάμπει η μέρα, σήμερα στεφανώνεται ΑΕΤΟΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ». Μετά την εκκλησία πήγαιναν στο σπίτι του γαμπρού, το ζευγάρι καθόταν στον καναπέ και στην ποδιά της νύφης, έβαζαν ένα παιδάκι που έπρεπε να είναι αγόρι και να έχει και τους δύο γονείς του και της τραγουδούσαν ένα παλιό τραγούδι, που μεταξύ των άλλων έλεγε «να κάνεις τους εννιά τους γιούς τη μια τη θυγατέρα...», (ο πατέρας μου επειδή ήταν ορφανός από πατέρα, είχε μεγάλο παράπονο που σαν παιδί δεν κάθισε ποτέ στην ποδιά νύφης). Τα τραγούδια αυτά και

πάρα πολλά άλλα στην εποχή μας τα τραγουδούσε υπέροχα ο συμμαθητής μου Παναγιώτης Διπλάρης. Τότε είχαμε μια παρέα αγόρια και κορίτσια που τελειώσαμε το Γυμνάσιο το 1950-52 και που είχαμε συνδεθεί με αληθινή, ιερή φιλία που κρατάει ακόμη. Ήμασταν οι πρώτοι που τολμήσαμε να κάνουμε βόλτες στην πλατεία αγόρια και κορίτσια μαζί και να πηγαίνουμε και σε πάρτι που τότε γίνονταν στα σπίτια. Ήταν μια αξέχαστη εποχή που και τώρα στις δύσκολες στιγμές, εκεί καταφεύγουμε. Τώρα οι νέοι βρίσκουν μόνοι τους το σύντροφό τους. Ο προξενιτής έχασε τη δουλειά του, αλλά χάθηκαν μαζί και κάποια ωραία έθιμα.

Από το βιβλίο του Β. Κρεμμυδά **“Το καριοφίλι και το γρόσι”** σελ. 48, αλιεύουμε ένα προικοσύμφωνο του 1829 με το οποίο ο Αναγν. Τζωρτζάκης προικίζει την κόρη του Αγγελικούλα και το παραθέτουμε: “...Δύο ημέρες αργότερα, ο πατέρας της νύφης Αναγνώστης Τζωρτζάκης συνέταξε το κείμενο της προικοδοσίας: «Εις δόξαν πατρός, του ενός και μόνου Θεού ημών, αμήν. Επειδή και ούτως ηυδόκησεν ο Θεός, καταλυμπάνειν έκαστος τον πατέρα αυτού και την μητέρα και προσκολληθήσεται (sic) τη ίδια γυναικί αυτού, ούτω κ’ αγώ ο Αναγνώστης Τζωρτζάκης έχων θυγατέρα νόμιμον και ελθών (sic) εις ώραν γάμου, ονόματι Αγγελικούλα, εσυμφώνησα

με τον κ. Αντώνιον Σαλιβαράν να του τη δώσω δια νόμιμον γυνήν του κατά τους θείους και ιερούς νόμους της εκκλησίας μας, γράφοντας και την όσην προίκα έχω να της δώσω δια πατρικήν και μητρικήν της κληρονομίαν. Αρχής. Φέσια δύο άλικα, νταλιανί εν, γεμένια πέντε Πόλης, τζεμπέρες τουλουπανένιες δύο, σχολαρίκια μαλαματένια ζυγές δύο, η μία με μαργαριτάρι και η άλλη σαντέ, γεορντάνι διαμαντένιον εν, δακτυλίδια τρία, τα δύο διαμαντένια και το εν ζουμπρούτι, ζουνάρι μαλαματένιον με το κολάνι του εν, ασημπιατο του γλυκού εν, κουταλάκια του γλυκού έξι, καφέμπρικον ασημένιον εν, ζάρφια ασημένια δώδεκα, ομού με τα φλυτζάνια, σαλιέρα μία, τζε-

βρέδες οκτώ, μανδύλια μεσινέζικα δέκα, έτερα Μάλτας δέκα, βρακοπουκάμισα τριάντα, τα υποκάμισα, τα δέκα ολομέταξα, τα δέκα πεμπετάρια, τα άλλα δέκα χαρτινομέταξα, και είκοσι σώβρακα, δέκα σαλιβάρια γυναικεία διάφορα, βρακοζώνες μεταξόχρυσες δεκαπέντε, μποξάδες διάφορους δεκαπέντε, μία φουστάνελα, κουζούκι ατιλαζένιον με τους σιραζέδες εν, γούνα με το κακούμνο μία, αντερί σεβαΐ εν, φουστάνια τζιανουφέ δύο, φουστάνια κουτουνία δύο, φουστάνι ατιλάζι εν, φουστάνι ατιλάζι Φράντζας εν -όλα επτά-, μαξιλαράκια σεβαένια δύο, μαξιλάρες κατουφένιες δέκα, με τα εντύματά των και γεμάτες μαλλί, τζόλι εν, δύο κιλνίμια, γιοργάνια τρία, το εν

σεβαΐ, το άλλο ατιλαζένιο, το έτερο κυπρέικο, σεντόνια πέντε, τα δύο γιοργανίσια και τα τρία τουσεκίσια [...]. τρία πεμπεζάρια, τρία τουσεκία, τα δύο γεμάτα μαλλί, δέκα μπαλιές, βαγιόλια δώδεκα, πισχήρια δύο, μαχαιροχουλιανοπήρουνα τουζίνα μία, φορτζέρι εν, κασέλα μία, τετζερέδες με τα καπάσια τους πέντε, σαγάνια δώδεκα, λεγνέρες δύο, τραπέζι χαλκοματένιο εν, τειψί εν, χαρανί εν, λεγνόπρικο εν, υποστατικά το ήμισι μεράδιον της μητρός της εις Σιτζοβα και Βορδόνια και μετρητά τάληρα Φράντζας επακόσια και η ευχή των γονέων. Αναγνώστης Τζωρτζάκης. Τη 11 Οκτωβρίου 1829. Καστανιά”.

Δ.Π.

Ο χορός του “Π” στην Αθήνα

Άλλη μια φορά οι Καστανιώτες που ζούν στην Αθήνα και πολλοί φίλοι του χωριού μας είχαν την ευκαιρία να συναντηθούν και να διασκεδάσουν όλοι μαζί, στον ετήσιο χορό και την κοπή της πίτας, που διοργάνωσε και φέτος με μεγάλη επιτυχία ο Σύλλογός μας. Στην εκδήλωση έγινε στις 23 Φεβρουαρίου

2014 στο κέντρο «Στέκι της Γεύσης» στη Λεωφόρο Κύμης στην Αθήνα, παραβρέθηκαν πάρα πολλοί συμπατριώτες μας, αλλά και από το χωριό μας και τη Σπάρτη ήλθαν ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου Γεώργιος Οικονομάκης και ο Πρόεδρος του Νομικού Προσώπου Πολιτισμού Αθλητισμού και Περι-

βάλλοντος Μάριος Τζωρτζάκης. Η πρόεδρος του Συλλόγου Ευγενία Λαμπή εκ μέρους και του Διοικητικού Συμβουλίου καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους με σύντομο χαιρετισμό. Την εκδήλωση στήριξαν με προσφορά δώρων για τη λαχειοφόρο αγορά οι: Παντελής Καραγιαννης, Κώστας Καραγιαννης, Παναγιώτης Δημητριάδης, Θάνος Τζωρτζάκης, Βιοτεχνία παιδικών ρούχων Κέμου, η Ελληνική Βιομηχανία ELBISCO, Γιάννης Σμυρνιός, Γαρυφαλλιά Ρουμελιώτη-Παπαδημητράκη, Βασίλης Λαγανάς, Μαρία Σμυρνιού Γιακουμάκη, Παναγιώτης Θεοδωρακόπουλος, Κώστας Λαμπής, Θανάσης Δημητράκοπουλος, Παναγιώτα Οικονομάκη, Μαίρη Σταυροπούλου, Κώστας Ρουμελιώτης, Δημήτρης Παπαδόπουλος, Νεκτάριος Μανιάτης, Αντώνης Κούμαρης, Μπάμπης Μπασκουρέλος, Αφοί Παρασκευόπουλοι, Ζαχαροπλαστείο ΛΙΧΟΥΔΗΣ, Νίκος Λαγανάς, Γιώργος Λιακόπουλος και Δημήτρης Καφεντζής.

E.B.

Ο Ραδιοφωνικός Σταθμός «Ράδιο Ταύγετος» που εκπέμπει στη συχνότητα 92.3 FM και συντροφεύει με τραγούδια και ενημερώσεις του Λάκωνες ακροατές του συμπλήρωσε 25 χρόνια συνεχούς λειτουργίας. Πέραν του ψυχαγωγικού προγράμματος ο ιδιοκτήτης του Άρης Κουρεμπής ξεκίνησε πάλι να παρουσιάζει την εκπομπή «Χαιρετίσματα στην Εξουσία» κατά τις ώρες 10 με 11πμ. και 6-7 μμ. κάθε μέρα.

Ο Πάνος Μουτής του Ιωάννη και της Χριστίνας πήρε το πτυχίο του Ηλεκτρολόγου-Μηχανικού και Μηχανικού Υπολογιστών του Εθνικού Μετσόβιο είναι τελειόφοιτος - υποψήφιος διδάκτωρ της ίδιας Σχολής και έγινε δεκτός ως Επιστημονικός Συνεργάτης – Ερευνητής στο University of Greenwich στην Αγγλία.

EB

Κρούσματα καταρροϊκού πυρετού

Σας γνωρίζουμε την εμφάνιση κρούσματος Καταρροϊκού Πυρετού του προβάτου στην περιοχή του Τ.Δ Ξηροκαμπίου του Δ.Σπάρτης.

Για ενημέρωση του κοινού και των κτηνοτρόφων σας αναφέρουμε τα παρακάτω:

1. Ο Καταρροϊκός Πυρετός οφείλεται σε ιό και μεταδίδεται με τα κουνούπια στα πρόβατα, γίδια, βοοειδή, ελάφια, ζαρκάδια.

Τα συμπτώματα που παρουσιάζουν τα ζώα είναι:

- ▶ Υψηλός πυρετός
- ▶ Υπεραιμία του στοματικού και ρινικού βλενογόνου με σιελόρροια και βλενοπυώδες ρινικό έκκριμα που φράζει τους μυχθήρες
- ▶ Διαβρώσεις και έλκη

στοματικό βλενογόνο και τη γλώσσα

- ▶ Οίδημα της κεφαλής
- ▶ Επιπεφυκίτιδα
- ▶ Αδυναμία στήριξης του ζώου

Είναι νόσημα Υποχρεωτικής δήλωσης και η μη ειδοποίηση της κτηνιατρικής αρχής από τους κτηνοτρόφους αποτελεί παράβαση και τιμωρείται.

2. Η νόσος δεν μεταδίδεται στον άνθρωπο, αλλά προκαλεί μεγάλες απώλειες σε ζώα και μείωση παραγωγής.

3. Το κρέας και το γάλα από τα υγιή ζώα μπορούν να καταναλωθούν.

4. Η Κτηνιατρική Υπηρεσία σε συνεργασία με την αντίστοιχη Υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

έχει λάβει όλα τα απαραίτητα υγειονομικά και περιοριστικά μέτρα που αφορούν την μετάδοση της νόσου στα ευπαθή είδη.

5. Οι κτηνοτρόφοι θα πρέπει να επικοινωνούν με την Υπηρεσία και τα Αγροτικά Κτηνιατρεία για ενημέρωσή της σε περίπτωση εμφάνισης των παραπάνω συμπτωμάτων στα ζώα τους και οποιαδήποτε άλλη πληροφορία.

6. Απαγορεύεται αυστηρώς η μεταφορά αιγοπροβάτων και βοοειδών εκτός των σταβλικών εγκαταστάσεων χωρίς προηγούμενη συνεννόηση με την κτηνιατρική αρχή.

Ο ΠΡ/ΝΟΣ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ
B. ΘΕΟΧΑΡΑΚΟΥ

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΡΡΟΪΚΟΥ ΠΥΡΕΤΟΥ

Ο Πολυδεύκης ήρθε σε επαφή με τη Διεύθυνση Κτηνιατρικής Λακωνίας, η οποία έχει στην αρμοδιότητα της την παρακολούθηση της παρουσίας καταρροϊκού πυρετού στα ζώα. Βάση της νομοθεσίας ελέγχονται συστηματικά τα βοοειδή, τα οποία στην περιοχή μας είναι υγιή. Για τα πρόβατα που παρουσιάστηκε τώρα κρούσμα στο Ξηροκάμπι έχουν ληφθεί δείγματα από ζώα από όλες τις ομάδες εκτροφής της περιοχής μας. Τα αποτελέσματα δεν έχουν βγει ακόμη. Όμως όποια και να είναι, οι κτηνοτρόφοι πρέπει να ακολουθήσουν πιστά τις οδηγίες των κτηνιάτρων. Ευχόμαστε το πρόβλημα να απομακρυνθεί γρήγορα χωρίς επιπτώσεις για τους παραγωγούς μας.

Μουτζουροδευτέρα με βροχή αλλά και κέφι

Κάτω από δυνατή και ακατάπαυστη βροχή, αλλά με πολύ κέφι, τραγούδι και χορό πραγματοποιήθηκε και φέτος το Καρναβάλι της Μουτζουροδευτέρας στις 3 Μαρτίου 2014. Η συνεχής βροχόπτωση δεν εμπόδισε τον κόσμο να προσέλθει στο Καστόρι για να παρακολουθήσει το παραδοσιακό Καρναβάλι και να γευθεί υπό τους ήχους της παραδοσιακής μουσικής τη νόστιμη φασολάδα και τα νη-

στίσιμα εδέσματα που προσφέρθηκαν από τον Δήμο Σπάρτης με την αμέριστη βοήθεια των μελών του Συλλόγου «Φίλων Ταϊγέτου «ΛΟΥΣΙΝΑ» και άλλων συμπατριωτών μας. Από την Τσικνοπέμπτη το αποκριατικό κλίμα είχε αρχίσει να διαμορφώνεται και να εκδηλώνεται με παρεϊστικά ξεφαντώματα.

Την Παρασκευή η Ομάδα χορού αλλά και άλλοι μασκαρεμένοι

έκαναν το γύρο του χωριού, χορεύοντας λικνιζόμενοι στο ρυθμό των δημοτικών μας τραγουδιών. Η Μουτζουροδευτέρα και φέτος ξημέρωσε βροχερή, αλλά κανένας δεν ποτήθηκε. Στο υπόστεγο, στο προαύλιο του Γυμνασίου οι Καρναβαλιστές, παιδιά από τα Σχολεία μας, από τη χορευτική μας ομάδα, οι πρωτεργάτες του Καρναβαλιού με συνεχή παρουσία κάθε χρόνο, αλλά και συμπολίτες μας από τα γύρω χωριά, ήταν όλοι εκεί, βάζοντας τις τελευταίες τους πινελιές στα άρματα και στις καρναβαλικές παραδοσιακές φορεσιές τους, που τόνιζαν τα σκωπτικά και σατιρικά θέματά τους, αντλημένα από την επικαιρότητα και την παράδοση. Στην πλατεία ο κόσμος προστατευμένος στα πεζοδρόμια από τη δυνατή βροχή περίμενε την παρέλαση και ο Πρόεδρος Τοπικού κ. Γεώργιος Οικονομάκης κήρυξε την έναρξη του Καρναβαλιού. Οι Καρναβαλιστές έκαναν τις ομπρέλες τους εξάρτημα της

στολής τους και με κέφι απόλαυσαν για άλλη μια φορά την Καρναβαλική παρέλαση στην πλατεία του χωριού μας. Όπως κάθε χρόνο την παρουσίαση και το σχολιασμό έκαναν η Καίτη Συμυριού με τον Άρη Κουρεμπή. Το παρόν έδωσαν ο Δήμαρχος Σπάρτης κ. Σταύρος Αργειτάκος, οι Αντιδήμαρχοι κ.κ. Παρασκευάς Καλομοίρης και Χρήστος Μπουγάδης, ο Πρόεδρος του Νομικού Προσώπου Πολιτισμού και Περιβάλλοντος κ. Μάριος Τζωρτζάκης, Δημοτικοί και Τοπικοί Σύμβουλοι του Δήμου μας. Και φέτος τα παιδιά της χορευτικής ομάδας με την καθοδήγηση του δάσκαλου τους κ. Γιώργου Καλομοίρη έφτιαξαν αερόστατα, αλλά τα πέταξαν μετά τις απόκριες από την πλατεία και το προαύλιο του Σχολείου, όταν ο καιρός το επέτρεψε. Ο κόσμος εντυπωσιάστηκε από το θέαμα αλλά και από τα παιδιά που είχαν το κέφι και την υπομονή να τα φτιάξουν.

E.B.

Ο Ελληνισμός τίμησε κι εφέτος την Επέτειο της Εθνικής Παλιγγενεσίας. Η Επανάσταση της 25^{ης} Μαρτίου 1821 ήταν αγώνας χιλιάδων αγωνιστών ενάντια στον τούρκικο ζυγό, στους ντόπιους κοτζαμπάσηδες, που λυμάνονταν τη γη και το ελάχιστο βιος τους, αλλά και στις ξένες Δυνάμεις, που δεν επιθυμούσαν πραγματικά μια ανεξάρτητη Ελλάδα. Μεγάλος ήρωας του '21 ήταν ο Λαός, απλοί άνθρωποι του βουνού και του κάμπου και των νησιών. Ο λαός της Λακωνίας δικαιούται να είναι υπερήφανος για τη συμβολή του στη δημιουργία του '21 και οι κάτοικοι των χωριών μας είναι περήφανοι για την εθνική τους κληρονομιά. Στα δύσκολα αυτά χρόνια ιδε-

ολογικής, κοινωνικής και πνευματικής δοκιμασίας η 25^η Μαρτίου, ως σύμβολο της διαχρονικής Αντίστασης των Ελλήνων, έρχεται να τονώσει την εθνική μας αυτοπεποίθηση και να μας υπενθυμίσει την ευθύνη που έχουμε απέναντι στις επόμενες γενιές να πετύχουμε. Τότε ζητήσαμε βοήθεια από τους Ευρωπαίους για να απελευθερωθούμε από τον τουρκικό ζυγό. Σήμερα δεν έχουμε πού να απευθυνθούμε... Μόνο με ομοψυχία, με ισχυρή βούληση και χωρίς φόβο μπορεί ο καθένας από εμάς, στο δικό του τομέα, να γίνει ήρωας. « Η πλήξη και ο φόβος και ο θυμός είναι η αιτία που η ζωή ενός γλάρου είναι τόσο σύντομη».

Βαρβάρα Κεμερίδου.

Γιορτή Λακωνικών Προϊόντων

Η ΛΑΚΩΝΙΑ παίρνει το μετρό για... ΣΥΝΤΑΓΜΑ

Τα Λακωνικά προϊόντα στο Σύνταγμα

Τα Λακωνικά βιολογικά και παραδοσιακά προϊόντα βρέθηκαν για άλλη μια φορά στον εκθεσιακό χώρο του Μετρό στο Σύνταγμα στην 7^η Έκθεση Λακωνικών Προϊόντων, που πραγματοποιήθηκε από 20 μέχρι και 22 Μαρτίου 2014. Οι Αθηναίοι γνώριμοι πλέον και από τις

προηγούμενες εκθέσεις με τα ξεχωριστά προϊόντα της Λακωνικής γης, είχαν την ευκαιρία να τα δοκιμάσουν και να τα προμηθευτούν, εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο, ελιές, κρασί, μέλι, αρωματικά φυτά, παραδοσιακά ζυμαρικά και γλυκίσματα, χωριάτικο λουκάνικο και σύγκλινο, προϊόντα πέστροφας και σολομού από τον Άγιο Μάμα του Γιάννη Γεροντίδη και άλλα εκλεκτά προϊόντα εκτέθη-

καν στους πάγκους και έγιναν ανάρπαστα. Επίσης εκτέθηκαν βιβλία Λακώνων συγγραφέων και οδηγό τουριστικών προορισμών. Και φέτος τη διοργάνωση είχε αναλάβει η Αστική μη Κυβερνητική Οργάνωση «Γιορτή Ελιάς και λαδιού» με συνδιοργανωτές την Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας και τους Δήμους Σπάρτης και Μονεμβασίας.

E.B.

Στα χνάρια των μεγάλων ποιητών

Γιορτή ποίησης για τους βραβευθέντες μαθητές των Δημοτικών Σχολείων και Γυμνασίων του Νομού μας που συμμετείχαν στον 1^ο Διαγωνισμό Ποίησης, διοργάνωσαν η Ένωση Πνευματικών Δημιουργών Λακωνίας «Χείλων ο Λακεδαιμόνιος» και η Πρωτ/θμια & Δευτ/θμια Εκπ/ση Λακωνίας, στις 22 Μαρτίου στο Διοικητήριο Λακωνίας στην αίθουσα των ποιητών Νικηφόρου Βρεττάκου και Γιάννη Ρίτσου. Οι βραβευθέντες μαθητές Δημοτικών Σχολείων και Γυμνασίων της Λακωνίας απήγγειλαν ποιήματα, ενώ μελοποιημένα ποιήματα τραγούδησαν χορωδίες του Μουσικού Γυμνασίου και Λάκωνες καλλιτέχνες. Από τα Δημοτικά Σχολεία της Εκπαιδευτικής Περ/ρειας Λακεδαίμονος η δική μας Γεωργία Φασουλοπούλου του Αθανασίου (φωτό), μαθήτρια της ΣΤ΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου Καστορείου έλαβε το πρώτο βραβείο με το ποίημά της «Μέσα από τα όνειρα».

Ε.Β.

Βραδιά ποίησης

Στο Πολιτιστικό Κέντρο «ΜΠΑΚΗ» ο κ. Γεώργιος Αντωνάκης συνεχίζει να διοργανώνει ωραίες εκδηλώσεις σχετικές με τις τέχνες, την παράδοση και τον πολιτισμό μας. Στις 8 Μαρτίου παρακολουθήσαμε την παρουσίαση του ποιητή Νίκου Σαββάκη και του ποιητικού του έργου. Παρόντες οι μαθητές των Σχολείων μας, που με την καθοδήγηση των δασκάλων και καθηγητών τους απήγγειλαν ποιήματα του ποιητή και συζήτησαν μαζί του για την ποίηση και τη ζωή.

Ε.Β.

Η γιορτή των κυνηγών

Ο Κυνηγετικός Σύλλογος Βορείου Λακεδαίμονος διοργάνωσε και φέτος εκδήλωση, στις 8 Μαρτίου, έξω από το γραφείο του συλλόγου στην Καστόρειο. Στα μέλη, στους φίλους του συλλόγου, αλλά και στον κόσμο που παραβρέθηκαν, ο σύλλογος πρόσφερε ψητή σίχλα και άλλους εκλεκτούς μεζέδες με τσίπουρο και κρασί.

Ε.Β.

Αγαπητοί φίλοι και μέλη του «Πολυδεύκη»
Θέλω να σας γνωρίσω ότι ο Σύλλογός μας έχει λογαριασμό στην **ALPHA BANK** με αριθμό **112-002101-399452**.

IBAN .GR90 0140 1120 1120 0210 1399 452

Δικαιούχοι: Ευγενία Λαμπή, Πρόεδρος, Αικατερίνη Σμυρνιού, Ταμίας.

Σας προτείνουμε να καταθέτετε τη συνδρομή σας, την διαφήμισή σας ή τη χορηγία σας σ' αυτόν το λογαριασμό αναγράφοντας στο έντυπο κατάθεσης τ' όνομά σας.

Μην στέλνετε επιταγές στο όνομα Πολυδεύκης διότι δεν μπορούν να εισπραχθούν.

Σας ευχαριστώ θερμά
Καίτη Σμυρνιού

Κάθε εξάμηνο οι πολίτες των Βορείων Δήμων δεν ξεχνούν τον συνάνθρωπό τους αλλά και τη δύσκολη στιγμή που μπορεί να βρεθεί ο καθένας μας και με προνοητικότητα και δοτικότητα συντηρούν με αιμοδοσία την τράπεζα αίματος που τηρείται στο Νοσοκομείο Σπάρτης. Για το εξάμηνο που πέρασε, αιμοδοσία έγινε στις 19 Φεβρουαρίου στην αίθουσα του Πολιτιστικού Κέντρου

Μπακή. Εκεί, παρόντες όλοι οι αιμοδοτές της περιοχής μας έδωσαν το πολύτιμο αγαθό με τη βοήθεια της Κινητής Ομάδας Αιμοδοσίας του Γενικού Νοσοκομείου Σπάρτης, του νοσηλευτικού και ιατρικού προσωπικού του Ιατρικού Κέντρου Καστορείου και του υπευθύνου για την τήρηση της τράπεζας αίματος φαρμακοποιού Μπάμπη Μπασκουρέλου.

ΕΒ

Αγώνας για ζωή

“Ο Γύρος της Σπάρτης 2014” αφιερωμένος φέτος στην εθελοντική αιμοδοσία

Με την είσοδο της άνοιξης πραγματοποιήθηκε και φέτος η καθιερωμένη αθλητική εκδήλωση του «Γύρου της πόλης» στη Σπάρτη με το σύνθημα «Κόκκινο Ζωής – Δώρισε αίμα» με μαζική συμμετοχή. Από τους διακριθέντες υπήρξαν πολ-

λοί από το χωριό μας που βραβεύθηκαν με μετάλλια. Η Αθανασία Κοκορού ήλθε πρώτη στην κατηγορία της και 1^η σε όλες τις κατηγορίες γυναικών.

Από την οικογένεια Φασουλοπούλου ο Θανάσης Φασουλόπουλος του Παναγιώτη ήλθε δεύτερος στην κατηγορία του, η κόρη του Γεωργία 2^η στην κατηγορία

της και 3^η σε όλες τις κατηγορίες γυναικών, ο γιός του Παναγιώτης 1^{ος} στην κατηγορία του και η αδελφή του Δήμητρα 3^η στην κατηγορία της. Διακρίθηκε και ο οικονομικός μετανάστης στο χωριό μας Ντάνιελ στην κατηγορία του.

Επίσης ο Νίκος Γιαννόπουλος από την Μαγούλα Σπάρτης αλλά με ρίζες και από το Καστόρι ήλθε 1^{ος} στην κατηγορία του και τιμήθηκε και από τον «αιεθαλή» δρομέα Παναγιώτη Δούση για τη συνεχή και αδιάλειπτη συμμετοχή του στον κατ’ έτος πραγματοποιούμενο γύρο της Σπάρτης.

E.B.

Τα μέλη του νέου Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Σ. Σπάρτης, που εκλέχθηκαν στις αρχαιρεσίες της 29^{ης} Ιανουαρίου 2014:

- Πρόεδρος & Υπεύθυνος μονοπατιών Βασίλης Γεωργιάδης
- Αντιπρόεδρος:
- Υπεύθυνος Ομάδας Διάσωσης, Γιώργος Πουλοκέφαλος
- Γραμματέας: Κώστας Λαγανάς
- Αναπληρώτρια Γραμματέα Α΄ & υπεύθυνη Ηλεκτρονικής Ενημέρωσης : Λία Λιάκου
- Αναπληρωτής Γραμματέα Β΄ & υπεύθυνος εκδηλώσεων: Παναγιώτης Μηνακάκης
- Ταμίας & υπεύθυνος ιστοσελίδας: Κωνσταντίνος Μασγανάς
- Εφορος Ορειβασίας: Τάσος Κουναβέλης
- Υπεύθυνος Υλικού: Πέτρος Γιαννακάκος
- Εφορος καταφυγίων: Παναγιώτης Παππάς

Το Μανουσάκειο Μουσείο

Ο Δήμος Σπάρτης εγκαινίασε την Κυριακή 23 Μαρτίου το νέο του Μουσείο, στην οδό Ανανίου 13 στη Σπάρτη. Πρόκειται για το Μανουσάκειο Μουσείο, αφιερωμένο στον Αστικό και Λαϊκό Βίο της Σπάρτης στον 20ό αιώνα. Ο Δήμος Σπάρτης χρηματοδότησε τη μουσειολογική μελέτη και υλοποίηση βάσει Προγραμματικής Σύμβασης με το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, πληροί όλες τις σύγχρονες μουσειολογικές προδιαγραφές και χαρακτηρίστηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού κινητό διατηρητέο μνημείο.

Η πρόσφατα ανακαινισμένη οικία του Μελετίου Μανουσάκη, δωρίστηκε στο Δήμο Σπάρτης από τον τελευταίο απόγονο Λεωνίδα Μανουσάκη το 1996, μαζί με την οικοσκευή, το ρουχισμό, το φωτογραφικό αρχείο και το οθωμανικό λάβαρο που καταλαμβάνει ιδιαίτερη θέση στο Μουσείο.

Το λάβαρο αυτό το κληρονόμησε ο Λεωνίδας Μανουσάκης από το θείο του Αλέξανδρο Μανουσάκη, ο οποίος συμμετείχε ως ταγματάρχης στην απελευθέρωση της Λέσβου από τους Οθωμανούς το 1912 και το έφερε ως λάφυρο στη Σπάρτη μετά τη νίκη του ελληνικού στρατού.

Το λάβαρο έχει πάνω κεντημένα σύμβολα, εμβλήματα και ιστορικές επιγραφές και προσευχές.

Στον πρώτο όροφο του Μουσείου μπορεί ο κόσμος να δει μια έκθεση που αφορά στον αστικό βίο. Περιλαμβάνει έπιπλα, ενδυμασίες, κεντήματα και υαλικά, καθώς και φωτογραφικό υλικό της εποχής. Στο δεύτερο όροφο οι επισκέπτες μπορούν να εξερευνήσουν τη σάλα, την τραπεζαρία και άλλους χώρους της κατοικίας, με αντικείμενα της οικογένειας Μανουσάκη και άλλων Σπαρτιατών.

ΚΑΛΛΙΡΟΗ ΛΑΜΠΗ

Τα βραβεία των Λακ/νίων

Στις 11/04/2014 ο «Σύνδεσμος των εν Αττική Λακεδαιμονίων» πραγματοποίησε την καθιερωμένη και πάντα επιτυχημένη ετήσια εκδήλωση κοπής πίπτας και βράβευσης των αριστούχων Λακώνων φοιτητών στο ξενοδοχείο «Μεγάλη Βρετάνια» στην Αθήνα (φωτο).

Μεταξύ των βραβευθέντων ήταν και οι καταγόμενοι από το Καστόρι: ο Αναστάσιος Καράγιαννης του Κων/νου (μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην Λογιστική και Χρη-

ματοοικονομική του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (δεύτερος από αριστερά) και η Μαριάνθη Σκαρλατίνη του Νικολάου (Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης περί το χρηματοοικονομικό και θεσμικό πλαίσιο των Αγορών χρήματος του Πανεπιστημίου Πειραιώς (πέμπτη από αριστερά). Στην φωτό διακρίνεται μεταξύ των άλλων επισήμων και ο τωρινός πρόεδρος του Συνδέσμου Δημήτριος Καστάνης (έκτος από αριστερά).

Χαιρετίσματα στην εξουσία

Σήμερα, στη γωνιά που κανονικά γράφει ο Γ. Λαγανάς, έγινε “κατάληψη” από Καστανιώτη που είχε αρκετά χρόνια να επισκεφτεί το χωριό. Αυτή τη φορά για επαίνους και όχι για γκρι-νια. Η αρχική εντύπωση από τις κατακαίνουριες κεραμοσκεπές όταν φτάνει κανείς από το Καστρί είναι το πρώτο σημάδι πως το χωριό μεταμορφώθηκε, προς το καλύτερο. Μερικές μικρές διαδρομές στους δρόμους μέσα στο χωριό, στην πλατεία. αλλά και στον κάμπο επιβεβαιώνουν την πρώτη εντύπωση: Η αλλαγή είναι σχεδόν εντυπωσιακή. Καθαροί δρόμοι, περιποιημένα πεζοδρόμια, καλαίσθητα καταστήματα, ανθόκηποι, πολλά καινούρια σπίτια, ασφαλτοστρωμένος ο δρόμος του κάμπου, αρδευτικό, αγροτοκτηνοτροφικές μονάδες, και ένα σωρό άλλα που έκαναν μέλος της παρέας να υποστηρίξει πως η Καστανιά είναι πιο νοικοκυρεμένη από τη γνωστή Αράχωβα. Οι έπαινοι, βέβαια, πρέπει να αποδοθούν σε πολλούς: Στα μέλη του Τοπικού Συμβουλίου, στους ντόπιους συλλόγους, στους επαγγελματίες, αλλά και στους κατοίκους που τόσα χρόνια λασποκυλάγανε μα βλέπουν τους κόπους τους να πιάνουν τόπο.

Στις 11 Μαρτίου 2014 δημοπρατήθηκε το έργο «Συντήρηση του δρόμου Σπάρτη - Καστόρι προς Μεγαλόπολη», προϋπολογισμού 1.300.000€, από τη Διεύθυνση Τεχνικών Έργων της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας. Το έργο περιλαμβάνει εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης οδοστρώματος σε διάφορες θέσεις της επαρχιακής οδού, καθώς και βελτίωση της κατακόρυφης και οριζόντιας σήμανσης σε όλο το μήκος της οδού. Η Αντιπεριφερειάρχης κ. Ντία Τζανετέα με την ευκαιρία δημοπράτησης του έργου επισήμανε ότι επιβαλλόταν η αποκατάσταση τμημάτων του συγκεκριμένου επαρχιακού δρόμου διότι έχει υποστεί σημαντικές ζημιές λόγω των ιδιαίτερων καιρικών συνθηκών που επικρατούν στην περιοχή καθώς και της διέλευσης βαρέων οχημάτων για την κατασκευή του νέου αυτοκινητόδρομου Λεύκτρου - Σπάρτης.

ΕΒ

Ο νέος παιχνιδότοπος της παιδικής χαράς

Με ενέργειες του Τοπικού Συμβουλίου το Καστόρι απέκτησε μια πλήρη σχεδόν παιδική χαρά, ένα πραγματικό παιχνιδότοπο, εξοπλισμένο με όργανα και τάπητες ασφαλείας. Επίσης πραγματοποιήθηκαν τσιμεντοστρώσεις σε σοκάκια του χωριού. Ας ελπίσουμε να έλθει ο καιρός που κανένα σοκάκι στο χωριό δεν θα είναι μέσα στο χώμα και στη λάσπη και το επιδιωκόμενο πλέον στην περίπτωση να είναι η πλακόστρωση των δρόμων. Τοποθετή-

θηκαν επίσης κολώνες της ΔΕΗ για ηλεκτροδότηση και φωταγωγή στο δρόμο της Κούρνιζας και στο δρόμο προς τον Κάμπο μέχρι του Αγγελόπουλου το σπίτι. Επίσης επικείμενης της νέας αρδευτικής περιόδου καθαρίστηκαν έγκαιρα όλοι οι δρόμοι και τα αυλάκια. Κάθε βελτιωτικό έργο, έχει αντίκτυπο στην ποιότητα ζωής των κατοίκων αλλά και στη διευκόλυνση των παραγωγών, αγροτών και κτηνοτρόφων.

Νέο καλαίσθητο κομμωτήριο

Ένα καινούριο, καλαίσθητο κατάστημα ήρθε να ομορφύνει με την παρουσία του την πλατεία της Καστανιάς.

Πρόκειται για το κομμωτήριο της Μαρίας, κόρης του Παναγιώτη Σταυρόπουλου.

Τα εγκαίνιά του τελέστηκαν

στις 30 Απριλίου παρουσία του αιδεσιμότατου Δημ. Μήτηρ και πλήθους Καστανιωτών.

Ο “Π” εύχεται καλές δουλειές στη νέα επιχειρηματία και ευελπιστεί πως οι πολίτες θα στηρίζουν κάθε νέα τέτοια προσπάθεια των παιδιών του χωριού μας.

Η μάχη των αυτοδιοικητικών εκλογών

Ξανά δημοτικές εκλογές στους Καλλικρατικούς δήμους και διαπιστώνουμε ότι εκτός από του υποψηφίους για τα Τοπικά Συμβούλια έχουμε και αρκετές υποψηφιότητες για το Δημοτικό Συμβούλιο από την περιοχή μας λίγες όμως για την περιφέρεια. Έτσι για το δημοτικό και τα τοπικά συμβούλια έχουμε τους παρακάτω συνδυασμούς. Η σειρά δεν περιγράφει προτίμηση αλλά την κατάταξη σύμφωνα με τις προηγούμενες εκλογές.

Ενωμένοι Πολίτες Δήμου Σπάρτης: Υποψήφιος Δήμαρχος, Σταύρος Αργειτάκος, για το δημοτικό συμβούλιο, Τζωρτζάκης Μάριος, Βλάχος Γεώργιος, Γιαννακάκης Γεώργιος, Γιαννακοπούλου Βασιλική, Παπαδόπουλος Παναγιώτης, Τσίχλης Χρήστος, Φέϊκου Αικατερίνη, Σμυρνιός Θεόδωρος. Για τις τοπικές κοινότητες, Αγίου Κωνσταντίνου: Ρούμπρος Παναγιώτης, Ψυχράμης Κωνσταντίνος. Αγόριανης: Καφεντζής Δημήτριος, Παπαδόπουλος Χρήστος. Αλευρούς: Μπουραζάνη-Βαρναβέλια Κωνσταντίνα, Παπασταφίδης Νικόλαος. Βορδωνίας: Καλλιγοσφύρης Παρασκευάς, Κούμαρης Κωνσταντίνος. Γεωργιτσίου: Αντωνόπουλος Απόστολος, Αραβανή - Παραβάλου Ευτυχία, Γεωργόπουλος Διονύσιος, Γιάνναρη Σοφία. Καστορείου: Γκλέκα Νικολέττα, Λαγανάς Βασίλειος, Οικονομάκης Γεώργιος, Πάντος Νικόλαος. Λογκανίκου: Γρίβα Ουρανία, Θεοφιλόπουλος Ιωάννης, Μάρκος Γεώργιος, Σαραντάκης Γεώργιος. Πελλάνας: Καμπέρης Γεώργιος, Μιχαλόπου-

λος Δημήτριος, Ρουμेलιώτης Λεωνίδα, Σιγαλού Βασιλική. Περιβολίων: Βισβή Αφροδίτη, Κουρεμπής Γεώργιος.

Δημοτική Ενωτική Κίνηση Σπάρτης: Υποψήφιος Δήμαρχος, Βαγγέλης Βαλιώτης, για το δημοτικό συμβούλιο, Αλεξάκου Μαρία, Δημητρακόπουλος Αθανάσιος, Καλομοίρης Ιωάννης, Νικολακάκης Ευάγγελος, Τουρνάς Γεώργιος, Τσίπουρας Κωνσταντίνος, Βουνάσης Αλεξάνδρος, Γαλανοπούλου Γεωργία, Καλομοίρης Μιχαήλ. Για τις τοπικές κοινότητες, Αγίου Κωνσταντίνου, Αρβανίτης Αθανάσιος, Μπερντένης Ιωάννης. Αγόριανης: Γαρουφαλής Ιωάννης, Δαρβίρη Γαρυφαλιά. Αλευρούς: Βλαχάκης Δημοσθένης. Βορδωνίας: Σιδέρη Αντωνία, Τσάκωνας Κων/νος. Γεωργιτσίου: Γιάνναρης Νικόλαος, Γιάνναρης Παναγιώτης, Καρβούνης Παναγιώτης, Φώτου Αλεξάνδρα. Καστορείου: Βουρδούσης Παναγιώτης, Δημητρίου Παναγιώτης, Κακαφλίκα Σταυρούλα, Φασουλόπουλος Αθανάσιος. Λογκανίκου: Αρβανίτης Νικόλαος, Παπαδοπούλου Ελένη, Παπαλυμπέρης Νικόλαος, Χαντζή Άννα. Πελλάνας: Αλεξάκος Παναγιώτης, Γκλέκας Κωνσταντίνος, Μιχαλοπούλου Ελένη, Μιχαλοπούλου Ολυμπία. Περιβολίων: Αγριακονίτης Ιωάννης, Παναγιωτόπουλος Παναγιώτης.

ΑΝΑΣΑ: Υποψήφιος Δήμαρχος, Παναγιώτης Κουμουνδούρος, για το δημοτικό συμβούλιο, Μπασκουρέλος Χαράλαμπος, Για τις τοπικές κοινότητες, Γεωργιτσίου, Δη-

μητροπούλου – Σκρουμπέλου Ρουμπίνη.

Λαϊκή Συσπείρωση: Υποψήφιος Δήμαρχος, Δήμος Λεβεντάκης, για το δημοτικό συμβούλιο, Αγγελοπούλου Ιωάννα, Γιαννακάκης Λεωνίδα – Αλέξανδρος, Ιατρού Νικόλαος του Κωνσταντίνου, Λυραντζή Βασιλική του Νικολάου, Βουνάσης Νικόλαος, Καλομοίρης Γεώργιος, Καλομοίρης Νικόλαος. Για τις τοπικές κοινότητες, Βορδωνίας, Καλομοίρης Κων/νος, Καστορείου, Αγγελοπούλου Αικατερίνη, Λογκανίκου, Γιαννακάκης Κων/νος, Πελλάνας, Μίχος Κων/νος.

ΕΛΠΙΔΑ: Υποψήφιος Δήμαρχος, Χρήστος Αλεξάκος, για το δημοτικό συμβούλιο, Λαμπράκης Παντελεήμων, Μακρή Παναγιώτα, Μπακής Νικόλαος. Για τις τοπικές κοινότητες, Πελλάνας συνολικά Γιαννακάκης Ηλίας, Αλειφέρης Νικήτας, Πανταζή Στέλλα, Μιχαλόπουλος Χρήστος, Κουρεμπή Σταματική.

Για την Περιφέρεια έχουμε τους παρακάτω πατριώτες υποψηφίους από την περιοχή μας:

Πελοπόννησος Πρώτα: Υποψήφιος Περιφερειάρχης, Οδυσσέας Βουδούρης, περιφερειακοί σύμβουλοι, Μανεισιώτης Διαμαντής, Μπουλουόμπαση – Μπασκουρέλου Αγγελική (Αβα).

Δημοκρατική Πελοποννησιακή Συνεργασία – Πράξη Ανάπτυξης: Υποψήφιος Περιφερειάρχης, Γιώργος Δέδες, περιφερειακός σύμβουλος, Κουρεμπής Αριστείδης.

Η παρουσία περιφερειακών συμβούλων από την περιοχή μας στην περιφέρεια θα ήταν μια σημαντική βοήθεια για την περιοχή.

Δυστυχώς δεν εκλέξαμε περιφερειακό σύμβουλο, όμως οι υποψήφιοι πήραν αρκετούς σταυρούς.

Μετά και την ολοκλήρωση του Β΄ κύκλου, νεοεκλεγείς δήμαρχος του Δήμου Σπάρτης είναι ο Βαγγέλης Βαλιώτης. Του ευχόμαστε δύναμη και επιμονή.

Από την περιοχή μας εκλέγονται, ο Μάριος Τζωρτζάκης, ο Βλάχος Γεώργιος, ο Παπαδόπουλος Παναγιώτης, ο Νικολακάκης Ευάγγελος, ο Βουνάσης Αλέξανδρος και ο Πατσιλίβας Θέμης.

Στα τοπικά Καστορείου οι: Γιώργος Οικονομάκης, Βασίλης Λαγανάς και Παναγιώτης Βουρδούσης. Περιβολίων, ο Γιώργος Κουρεμπής. Αλευρούς, ο Νίκος Παπασταφίδης. Βορδωνίας, ο Κώστας Τσάκωνας. Γεωργιτσίου, ο Νίκος Γιάνναρης. Αγίου Κωνσταντίνου, ο Αθανάσιος Αρβανίτης. Αγόριανης, ο Δημήτρης Καφετζής. Πελλάνας, ο Δημήτρης Μιχαλόπουλος. Λογκανίκου, ο Γεώργιος Μάρκου, ο Γεώργιος Σαραντάκης και ο Νικόλαος Παπαλυμπέρης.

Τους ευχόμαστε καλή δύναμη και ουσιαστική και αποτελεσματική δράση στα κοινά. Θεωρούμε ότι και όσοι δεν εκλέχθηκαν δεν πρέπει να μείνουν πίσω αλλά να συνεχίσουν την προσήλωση και την εμπλοκή τους στα κοινά.

ΕΛ

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

Συγχαίρουν τον ΠΟΛΥΔΕΥΚΗ

Με αφορμή την παρουσίαση του βιβλίου “ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ή ενθυμήματα και διηγήσεις ενός κοινοβουλευτικού του 19ου αιώνα” του Καστρίτη πολιτικού Δημητρίου Γ. Δημητρακάκη, για την οποία λεπτομέρειες θα βρείτε στις σελίδες 4 και 5 του σημερινού φύλλου, που εξέδωσε ο σύλλογός μας με την αρωγή του Νομικού Προσώπου Πολιτισμού και Περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης και του πατριώτη μας δικηγόρου Δημητρίου Ι. Δημητρακάκη ο σύλλογος έγινε αποδέκτης πολλών συγχαρητηρίων μηνυμάτων από διακεκριμένους ανθρώπους των γραμμάτων, των επιστημών, και της πολιτικής. Στη συνέχεια τα παραθέτουμε, χωρίς καμιά αξιολόγηση.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΟΡΦΑΝΟΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ

Α΄ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Θεσσαλονίκη, 19-03-2014

ΠΡΟΣ την Πρόεδρο του Πολιτιστικού Συλλόγου Καστορείου Λακωνίας “Πολυδεύκης” κ. Ευγενία Λαμπή

Αξιότιμη κα. Πρόεδρε

Σας ευχαριστώ για την πρόσκληση να παρευρεθώ στην παρουσίαση του βιβλίου με τίτλο “Απομνημονεύματα ή

ενθυμήματα και διηγήσεις ενός κοινοβουλευτικού του 19ου αιώνα”, που διοργανώνετε. Θα επιθυμούσα πολύ να βρισκόμουν κοντά σας, δυστυχώς όμως ανειλημμένες υποχρεώσεις δεν μου το επιτρέπουν.

Σας στέλνω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και εύχομαι καλή επιτυχία στην εκδήλωσή σας.

Με εκτίμηση
Γιώργος Ορφανός

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΦΕΒΡΩΝΙΑ ΠΑΤΡΙΑΝΑΚΟΥ Βουλευτής Λακωνίας ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Προς
Πολιτιστικό Σύλλογο Καστορείου
«Ο Πολυδεύκης»

Αθήνα, 31 Ιανουαρίου 2014
Αγαπητή κ. Πρόεδρε, Αγαπητά Μέλη του Δ.Σ,

σας ευχαριστώ θερμά για το εξαιρετικό βιβλίο - δοκίμιο απομνημονευμάτων του σπουδαίου συμπατριώτη μας και Βουλευτή Δημητρίου Γ. Δημητρακάκη το οποίο μου αποστείλατε.

Το πλούσιο ιστορικό περιεχόμενό του εκτός από αρχαιολογικό κειμήλιο για κάθε Έλληνα πολίτη που θέλει να εντυφώσει στην ιστορία του τόπου

μας, αναδεικνύει ταυτόχρονα και το κοινοβουλευτικό ήθος και την ποιότητα του δημιουργού του.

Η προσπάθεια διάσωσης της πολιτιστικής μας κληρονομιάς μέσω της καταγραφής ιστορικών ντοκουμέντων και της αποτύπωσης των λαϊκών παραδόσεων, ηθών και εθίμων μας, αποτελεί και εθνική και ιστορική αναγκαιότητα και υποχρέωση όλων μας.

Τα θερμά μου συγχαρητήρια για μία ακόμη εξαιρετική πρωτοβουλία του δραστήριου Συλλόγου σας.

Πάντα δίπλα σας.

Με εκτίμηση
Φεβρωνία Πατριανάκου
Κωνσταντίνου Παλαιολόγου
83, 231 00 Σπάρτη,
Τηλ.: 27310 82040, 27310 82058, Φαξ: 27310 82920
Ακαδημίας 41, 106 72 Αθήνα,
Τηλ.: 210 364 1295, 210 364 1298, Φαξ: 210 364 5836
info@patrianakou.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών
Καλαμάτα 14 Φεβρουαρίου 2014

Προς τον Πολιτιστικό Σύλλογο Καστορείου «Πολυδεύκης» Καστόρειο Λακωνίας

Υπόψιν κας Ευγενίας Λαμπή
Σας ευχαριστούμε θερμά για την προσφορά στη (Βιβλιοθήκη της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, του βιβλίου των εκδόσεών σας με τίτλο Απομνημονεύματα ή ενθυμήματα & διηγήσεις ενός κοινοβουλευτικού του 19ου αιώνα, του Δημητρίου Γ. Δη-

μητράκη, Αθήνα 2013.

Θεωρούμε σημαντική την προσφορά σας αυτή, η οποία αποδεικνύει την έμπρακτη συμπαράστασή σας στο ερευνητικό και επιστημονικό έργο που πραγματοποιείται στην Σχολή μας.

Με εκτίμηση

Ο Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας & Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών

Αλέξιος Σαββίδης

Καθηγητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΥ “ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ” ΣΤΟ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟ

Κυρία Πρόεδρε:

Εσείς προσωπικά και ο Σύλλογός σας γενικότερα, όχι μόνον αξίζετε συγχαρητήρια γιατί διασώσατε τα ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ-ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ του διακεκριμένου Βουλευτή, ρήτορα και ευπατρίδη συντοπίτη μας Καστρίτη ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑΚΑΚΗ, που έζησε και έδρασε τον 19ο αιώνα, αλλά δια της εκδόσεώς τους σε ένα άριστης εκτύπωσης Βιβλίο, καταγράψατε την ιστορία μιας πολύκροτης ιστορικής περιόδου της πατρίδας μας. Να είστε καλά και να προσφέρετε.

Ομως φρονώ, ευγνωμοσύνη και δημόσιος έπαινος αξίζει στη νύφη του Καστορείου Δώρα Δαρειώτη, σύζυγο Δημήτρη (Τάκη) Πελεκάνου, που φρόντισε και επιμελήθηκε για την ολοκλήρωση και άψογη έκδοση του Βιβλίου.

Με άπειρες ευχαριστίες

Κων/νος Αλεξάκος

επί τιμή συνταξιούχος Δικηγόρος

“Στην Αυστραλία ήρθα στις αρχές του 1962...”

Μάκης Γυλοπίδης, ένας καλός πατριώτης, ένας υπέροχος Έλληνας.

Στις σελίδες του «Πολυδεύκη» σήμερα φιλοξενούμε τη συνέντευξη που έδωσε στον Γ. Λαγανά από τη μακρινή Αυστραλία ο Μάκης Γυλοπίδης, που είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα ενός μετανάστη μετά τα ταραγμένα χρόνια του 40 -50, που στη νέα του πατρίδα αγωνίστηκε και στον ιδιωτικό και στο δημόσιο βίο με επιτυχία.

Ο Μάκης Γυλοπίδης γεννήθηκε το 1930 στα Νέα Λιβερά (Καστρί-Καστορείου) από γονείς Πόντιους. Πήγε μέχρι την Πέμπτη δημοτικού στο σχολείο του χωριού αλλά δεν πρόλαβε να το τελειώσει, γιατί κηρύχθηκε ο πόλεμος. Εργάστηκε σε ραφείο του Καστορείου και στην κορύφωση του εμφύλιου πήγε στην Τρίπολη στο αδελφό της μητέρας του και στη συνέχεια

α εργάστηκε σε διάφορα ραφάδικα στην Αθήνα. Με πρόσκληση της πατριώτισσάς του Αντωνίας Γεωργαντά και νυν γυναίκας του, έφτασε στη Μελβούρνη τον Μάρτη του 1961.

Η ανάμειξή του στα κοινά άρχισε αμέσως. Γράφεται μέλος στην Ελληνική Ορθόδοξη Κοινότητα Μελβούρνης και Βικτόριας με έτος ιδρύσεως το 1897, και συμμετέχει ενεργά. Το 1972 πρωτοστατεί μαζί με άλλους πατριώτες στην ίδρυση του Συλλόγου Καστοριτών Σπάρτης το «Καστόρι», εκλέγεται μέλος του Δ.Σ και μετά ομόφωνα Πρόεδρος, θέση που υπηρέτησε για πολλά χρόνια.

Παράλληλα αναμείχτηκε και στην Ελληνική Ορθόδοξη Κοινότητα Κλάιτον με πλούσια δράση.

Γ. Λαγανάς

1) Πώς βρεθήκατε στη μακρινή Αυστραλία; Πώς ήταν οι συνθήκες ζωής για σένα και την οικογένειά σου εκεί;

Στην Αυστραλία ήρθα στις αρχές του 1962. Η κατάσταση στην Πατρίδα την εποχή εκείνη ήταν χειρότερη ίσως απ' αυτήν που βιώνει σήμερα η χώρα. Ανεργία, φτώχεια, αβεβαιότητα για το αύριο κ.λπ. Έτσι όπως οι χιλιάδες άλλοι συμπατριώτες, αναζήτησα κι εγώ μια διέξοδο απ' όλα αυτά. Στην Αυστραλία ήρθα με πρόσκληση της νυν γυναίκας μου Αντωνίας Γεωργαντά με σκοπό το γάμο. Η βίζα που μου χορηγήθηκε ήταν τρίμηνη. Αν μέσα στο διάστημα αυτό δεν την παντρευόμουν τότε θα έπρεπε να φύγω πίσω. Ο Νόμος αυτός ίσχυε για όλους όσοι έρχονταν εδώ με πρόσκληση από κοπέλες και με το σκοπό να τις παντρευτούν. Έτσι μετά το γάμο, μου χορηγήθηκε άδεια μόνιμης παραμονής. Την εποχή εκείνη ήταν και εδώ μια κρίση ανεργίας. Δύσκολα έβρισκα κανείς δουλειά. Η γυναίκα μου δούλευε βέβαια. Σημειώτέον ότι ήταν

εδώ από το 1958. Το δυσκολότερο πρόβλημα ήταν η άγνοια της γλώσσας. Παρ' όλα αυτά εγώ, σε σύντομο χρονικό διάστημα, βρήκα δουλειά και, όπως είπα πιο πάνω, και η γυναίκα μου εργαζόταν. Δεν μπορώ να πω ότι οι συνθήκες διαβίωσής μας ήταν πολύ δύσκολες.

2) Στην εκεί παροικία δραστηριοποιήθηκαν ενεργά μέσα από Συλλόγους. Για πες μας λίγα λόγια για την δράση σου.

Ένα σοβαρό πρόβλημα ήταν η απομόνωσή μας από τους συμπατριώτες. Δεδομένου ότι οι τότε δουλειές και διαμονής του καθενός, ήταν σε διαφορετικές συνοικίες, δεν δίνονταν η ευκαιρία συναντήσεων. Τότε άρχισε να γεννιέται η ιδέα ίδρυσης τοπικών συλλόγων που,

με τη διοργάνωση διάφορων κοινωνικών εκδηλώσεων, δινόταν η ευκαιρία να συναντηθούμε και να διασκεδάσουμε ώστε να ξεχάσουμε, έστω και για λίγο, τον καημό της ξενιτιάς. Το 1972 με πρωτοβουλία ορισμένων συμπατριωτών, μεταξύ αυτών και εγώ, ιδρύσαμε το Σύλλογο Καστοριτών Σπάρτης «ΤΟ ΚΑΣΤΟΡΙ». Ο σκοπός ίδρυσης, εκτός απο ψυχαγωγικός, ήταν και κοινωνικός και φιλανθρωπικός.

Στα 42 χρόνια λειτουργίας του έχει να επιδείξει ένα σημαντικό έργο σε όλους τους τομείς. Ενδεικτικά να αναφέρω ότι χρηματοδοτήσαμε

“Το 1972 με πρωτοβουλία ορισμένων συμπατριωτών, μεταξύ αυτών και εγώ, ιδρύσαμε το Σύλλογο Καστοριτών Σπάρτης «ΤΟ ΚΑΣΤΟΡΙ»”

εξ ολοκλήρου την εγκατάσταση κεντρικής θέρμανσης στο κτίριο του Γυμνασίου.

Β ο η θ ή σ α - με οικονομικά και σε μια σειρά άλλων κοινωνοφελών έργων στην περι-

οχή μας. Στείλαμε οικονομική βοήθεια σε πάρα πολλά άτομα

που μας ζήτησαν χρήματα για να καλύψουν ανάγκες τους κυρίως σε προβλήματα υγείας. Στο Αρχείο του συλλόγου υπάρχουν πάρα πολλά ευχαριστήρια γράμματά τους, πολλά από τα οποία είναι πράγματι συγκινητικά. Τώρα για τη δική μου συμμετοχή. Ήταν πολύ έντονη και μακροχρόνια. Υπηρέτησα με ζήλο το σύλλογο γιατί πίστευα στην αναγκαιότητά του και στο έργο του. Στη θέση του προέδρου έκανα πολλά χρόνια και δυστυχώς είμαι και σήμερα στη θέση αυτή. Λέω δυστυχώς γιατί η δεύτερη γενιά δε δείχνει ενδιαφέρον και έτσι δεν υπάρχει διαδοχή. Αυτό βέβαια αφορά όλους τους συλλόγους και αδελφότητες. Δραστηριοποιήθηκα όμως και σε άλλους οργανισμούς με τους ίδιους ή παρόμοιους σκοπούς. Υπηρέτησα για μεγάλο χρονικό διάστημα στην εδώ Ελληνική Κοινότητα της περιοχής που διαμένω. Χρημάτισα Πρόεδρος, Γραμματέας και Ταμίας διαδοχικά. Η Κοινότητα λειτουργούσε ελληνικά απογευματινά Σχολεία όπου διδάσκονταν ελληνικά στα παιδιά μας. Λειτουργήσε και εξακολουθεί να λειτουργεί εκκλησία για τις θρησκευτικές ανάγκες των συμπαροίκων της περιοχής. Έτσι η συμμετοχή μου στα κοινά ήταν πάντα έντονη γιατί όπως προείπα πίστευα και πιστεύω στη χρησιμότητά τους και την αποστολή τους. Τώρα βέβαια λόγω ηλικίας είμαι «παροπλισμένος».

3) Η πατρίδα μας σήμερα βιώνει μια μεγάλη κρίση. Πώς τη βιώνετε εσείς στην ξενιτιά;

Για την κρίση που περνάει σήμερα η Πατρίδα και πώς τη βιώνουμε εμείς; Οικονομικά βέβαια δεν έχει επίδραση σε μας εδώ. Δεν μας

Φωτογραφία από την πρόσφατη επίσκεψη στον Πόντο. Ο κ. Γυλοπίδης διακρίνεται δεξιά.

αφήνει όμως αδιάφορους συναισθηματικά. Λυπόμαστε γι' αυτό που γίνεται σε όλους τους Έλληνες μεταξύ αυτών βέβαια και δικών μας ανθρώπων. Έρχονται εδώ πάρα πολλά νέα παιδιά αναζητώντας εργασία και θλίβεται κανείς γι' αυτό. Νέα παιδιά με προσόντα, να σου λένε "οποιαδήποτε δουλειά". Μας θυμίζουν τις δικές μας δυσκολίες όταν πρωτοήρθαμε εδώ. Αν και αυτές που βιώνουν αυτοί είναι χειρότερες. Βοηθάμε βέβαια στο μέτρο του δυνατού.

4) Ξέρω ότι επισκέπτεσαι τακτικά το χωριό μας. Πώς το βλέπεις μες στο πέρασμα του χρόνου;

Έγιναν σημαντικές αλλαγές. Πολλές θετικές και κάποιες αρνητικές. Να αναφερθώ στις θετικές πρώτα.

Πιστεύω ότι οι κάτοικοι βρίσκονται οικονομικά σε καλύτερο επίπεδο συγκριτικά με την εποχή που φύγαμε εμείς. Βελτιώσεις έγιναν στους δρόμους, στη συγκοινωνία, στην παροχή νερού. Αναφέρομαι ιδιαίτερα στο χωριό το δικό μου, τη Νέα Λιβερά αλλά και

το Καστρί. Σημαντική αλλαγή η ίδρυση και η λειτουργία πολιτιστικών συλλόγων. Ένα πολύ θετικό βήμα. Και με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να συγχαρώ όλους αυτούς τους συλλόγους που πραγματικά επιτελούν ένα θαυμάσιο έργο. Τα αρνητικά τώρα. Η εγκατάλειψη από τους νέους ανθρώπους, που έχει σαν συνέπεια και την εγκατάλειψη του κάμπου και της αγροτικής καλλιέργειας. Ένας τόπος δεν μπορεί να προοδεύσει όταν δεν παράγει. Και δυστυχώς η παραγωγή είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Δεν ξέρω αν, με την «ευκαιρία» της σημερινής κρίσης, μπορεί να αναστραφεί αυτή η κατάσταση.

5) Τι νομίζεις ότι πρέπει να γίνει για να προοδεύσει ο τόπος μας και να ξεπεράσει την σημερινή κρίση;

Τώρα ως προς το τι πρέπει να γίνει για να βγει η χώρα από την κρίση. Δύσκολη ερώτηση. Θα ήμουν βέβαια ο τελευταίος που θα μπορούσα να υποδείξω τρόπους εξόδου. Μιας όμως και με ρωτάς, αγαπητέ Γιώργο, θα επιχειρή-

σω μια απάντηση. Θα αρχίσω όμως κάπως ανάποδα. Πριν να δώσω μια απάντηση στην ερώτηση «τι πρέπει να γίνει για να βγούμε», θα ρώταγα τι συνέβη και μπήκαμε.

Και ποιος ευθύνεται γι' αυτό. Μερίδιο ευθύνης έχουν σχεδόν όλοι. Με πρώτους και κύριους βέβαια τους πολιτικούς που κυβέρνησαν τη χώρα όλα αυτά τα χρόνια. Όμως δεν είναι άμοιροι ευθυνών και οι πολίτες. Εκείνος που έκανε ψευδή δήλωση για να εισπράξει περισσότερη επιδότηση απ' αυτήν που πραγματικά δικαιούταν, εκείνος που δήλωνε λιγότερο εισόδημα από το πραγματικό, για να μην πληρώσει τον ανάλογο φόρο, εκείνος που έτρεχε στο βουλευτή, στο νομάρχη ή στον οποιονδήποτε άλλον για να μεσολαβήσει ώστε να μην πληρώσει το πρόστιμο που του επιβλήθηκε για τροχαία ή άλλη παράβαση. Όλοι αυτοί έχουν ένα μερίδιο ευθύνης. Πρέπει λοιπόν να αλλάξουν πολλά. Πολίτες, πολιτικοί, οι πάντες. Είμαι αισιόδοξος παρ' όλα αυτά, ότι θα έρθουν καλές μέρες για την Ελλάδα και τους Έλληνες. Χρει-

άζεται όμως χρόνος. Οι αλλαγές αυτές δε γίνονται από τη μία μέρα στην άλλη.

6) Τι αγάπες και νοσταλγείς από το χωριό μας ;

Τους ανθρώπους, τις αναμνήσεις που κουβαλάω μαζί μου από τα παιδικά μου χρόνια, και όλους εκείνους που έφυγαν από τη ζωή. Και είναι πάρα πολλοί.

7) Τι μήνυμα στέλνεις στους πατριώτες μας, όπου και να βρίσκονται και σε διαβάζουν τώρα;

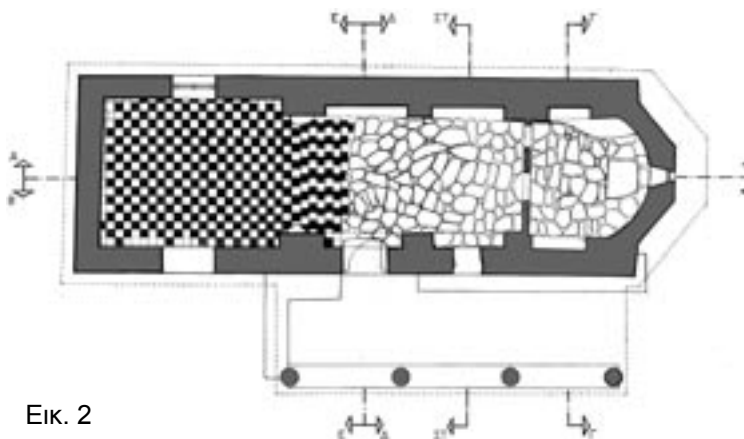
Μήνυμα αισιοδοξίας σε όλους όσοι ζείτε εκεί. Να μη σκύψουν το κεφάλι. Θα 'ρθουν καλύτερες μέρες. Η γενιά η δική μας βίωσε χειρότερες καταστάσεις και άντεξε. Στους ομογενείς που ζουν στο εξωτερικό, να προσπαθήσουν να επισκέπτονται ταχτικά την πατρίδα. Ας παραδειγματιστούν από μένα. Φέτος είναι η πέμπτη συνεχόμενη χρονιά που επισκέπτομαι την πατρίδα και το αγαπημένο μου χωριό.

**Γ.Λαγανάς
gld@otenet.gr**

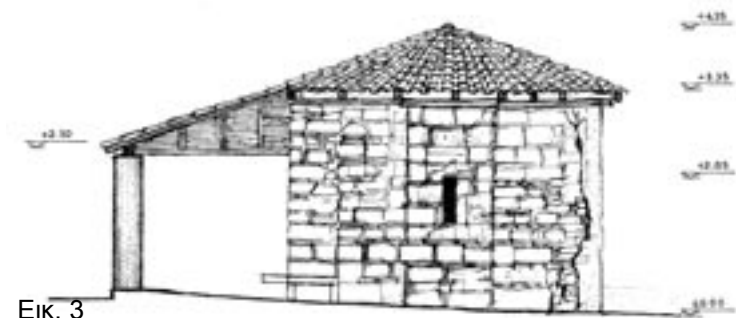
Άγιος Δημήτριος Μεσονησίων Καστρίου

Εικ. 1

Εικ. 2

Εικ. 3

Γράφει η

Κωνσταντίνα Ντουβή,

Αρχιτέκτων

5η ΕΒΑ Σπάρτης

Ο ναός του Αγίου Δημητρίου¹ (Εικ. 1 - 2) έχει κτισθεί στην πεδινή θέση «Μεσονήσια» του οικισμού Καστρί, μεταξύ δυο παραποτάμων του Ευρώτα. Η θέση του ναού βρισκόταν πλησίον της μεσαιωνικής οδού, της λεγόμενης «Μυστριώτικης στράτας» που συνέδεε τον Μυστρά με την Αρκαδία.

Πρόκειται για μονόχωρο δρομικό κτίσμα με υψηλή, τρίπλευρη εξωτερικά και ημικυκλική εσωτερικά αψίδα ιε-

από φυσικά αίτια, όπως η κατάρρευση της ανωδομής του. Σήμερα διακρίνονται ίχνη γένεσης θολωτής κατασκευής σε τμήματα της βόρειας και νότιας τοιχοποιίας, αλλά και διαφόρων επεμβάσεων που έγιναν κατά καιρούς επιφέροντας αλλοίωση στην τυπολογία και στη μορφολογία του. Ο πυρήνας του ανήκε στον αρχιτεκτονικό τύπο των σταυρεπίστεγων ναών.² Η επιλογή του σταυρεπίστεγου αρχιτεκτονικού τύπου, η διάδοση του οποίου είναι βεβαιωμένη από το 13^ο αιώνα και μετά, οι αναλογίες του κτίσματος και η επιμελημένη μορφή της τοιχοποιίας στην αψίδα του ιερού και σε τμήμα της νότιας πλευράς με επάλληλες στρώσεις μεγάλων λίθων, αδρά κατεργασμένων στην εξωτερική τους πλευρά, που χωρίζονται μεταξύ τους από

τέλη του 19^{ου}-αρχές του 20^{ου} αιώνα, έγινε προσθήκη ορθογώνιου χώρου σε συνέχεια με το αρχικό τμήμα του ναού, με μεγάλο ορθογώνιο παράθυρο στη βόρεια πλευρά και θύρα στη νότια, η οποία στη συνέχεια φράχθηκε. Την ίδια εποχή το δάπεδο της προσθήκης καλύφθηκε με πλακίδια από τσιμέντο, επικαλυμμένα στην τελική τους επιφάνεια με κονίμα σε υπόλευκο και φαιό χρώμα, τοποθετημένα εναλλάξ.

Δεν είναι γνωστό εάν ο αρχικός δυ-

Συγκεκριμένα εντοπίζονταν μεγάλοι εύρους και διαμπερείς ρωγμές στις τοιχοποιίες του και έντονη διόγκωση των λιθοδομών, λόγω της κακότεχνης κατασκευής τους και των άστοχων παρεμβάσεων.

Το τμήμα της λιθοδομής επάνω από τη θύρα εισόδου, που διαμορφώνεται στο νοτιοδυτικό αψιδώμα παρουσίαζε έντονη αποδιοργάνωση με κίνδυνο κατάρρευσής του και οι λιθοδομές στο σύνολό τους παρουσίαζαν έντονα κενά και

Εικ. 5

Εικ. 6

τικός τοίχος του ναού κατεδαφίστηκε την περίοδο ανοικοδόμησής της προσθήκης, ώστε οι χώροι να ενοποιηθούν σε κάτοψη, ή είχε καταρρεύσει παλαιότερα, όταν κατέπεσε η ανωδομή του αρχικού πυρήνα.

Στο ναό του Αγίου Δημητρίου στο αψιδώμα του Ιερού σώζεται γραπτή παράσταση του Αγίου Θεόκλητου³ αγίου (Εικ. 5-6) του οποίου τη σχεδόν εξήγητη μορφή του, αριστερά, ταυτίζει η επιγραφή: Ο ΑΓ(ΙΟ)C ΘΕΟΚΛΙΤΟΣ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟ(ΝΙΑ)C, η οποία εμπεριέχει μια σημαντική πληροφορία για την εκκλησιαστική ιστορία της Λακωνίας.

Ο ναός αντιμετώπιζε σοβαρότατα αρχιτεκτονικά, στατικά, αισθητικά και λειτουργικά προβλήματα, απόρροια όχι μόνο των άστοχων παρεμβάσεων, αλλά και της μακρόχρονης εγκατάλειψής του.

ατέκλιναν από την κατακόρυφο. Ακόμη, υπήρχε πλήρης αποσάθρωση των αρμολογημάτων των τοιχοποιιών στο σύνολο σχεδόν της επιφάνειάς τους. Επιπλέον, εκτεταμένες βλάβες εντοπίζονταν στο φέροντα οργανισμό της ενιαίας στέγης του μνημείου και του ημιυπαίθριου χώρου και στη σύνδεσή της με τις τοιχοποιίες. Τα δάπεδα του ναού σώζονταν σε σχετικά καλή κατάσταση.

Για την αποκατάσταση του μνημείου συντάχθηκε το 2000 αρχιτεκτονική και στατική μελέτη από τη γράφουσα και τον πολιτικό μηχανικό κ. Γρηγόριο Βουλουμάνο, με τη συνεργασία της αρχαιολόγου κ. Ευαγγελίας Πάντου, με στόχο τη διασφάλιση της στατικής του επάρκειας, την εξυγίανση των φθαρμένων τμημάτων και την κατά το δυνατό ανάδειξη της αρχιτεκτονικής του μορφής, όπως αυτή δι-

Εικ. 4

ρού, συνεχόμενη ορθογώνια προσθήκη στα δυτικά (Εικ. 4) και ξυλόστεγη στοά στηριζόμενη σε κυλινδρικά, λιθόκτιστα υποστυλώματα, στα νότια. Το μνημείο καλύπτεται από ενιαία ξύλινη στέγη, η οποία καλύπτει και την αψίδα του ιερού. Η σημερινή μορφή του ναού είναι αποτέλεσμα καταστροφής στοιχείων του

σειρές μόνης πλίνθου, συνηγορούν για τη χρονολόγησή του στην υστεροβυζαντινή εποχή. Το δάπεδο του είναι λιθόστρωτο αποτελούμενο από μεγάλους λίθους με παρεμβολή μικρών λιθοσωμάτων, τοποθετημένων με μικρούς αρμούς ανάμεσά τους. Στα δυτικά του ναού και σε όψιμη οικοδομική φάση, πιθανά στα

αμορφώθηκε κατά τη διάρκεια της οικοδομικής του ιστορίας).

Η εφαρμογή της μελέτης, εγκρίθηκε από τη Διεύθυνση Αναστήλωσης του Υπουργείου Πολιτισμού και εντάχθηκε στο χρηματοδοτικό πρόγραμμα του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης μετά από

Εικ. 7

σχετική πρόταση της 5^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων⁴ (Εικ. 7). Αναλυτικότερα: Καθαιρέθηκε λόγω ετοιμορροπίας και ανακατασκευάστηκε το αναλημματικό λιθόκτιστο τοίχιο στα βορειοανατολικά του μνημείου που συγκρατεί πρανές με έντονη κλίση.

Εικ. 8

Κατά τις διερευνητικές τομές που πραγματοποιήθηκαν στο έδαφος και σε επαφή με τα θεμέλια του ναού διαπιστώθηκε η έδραση του κτίσματος σε βράχο γεγονός που δεν επέτρεψε την κατασκευή αποστραγγιστηρίου (drainage). Απομακρύνθηκε από το εσωτερικό του μνημείου το νεωτερικό από τσιμέντο τέμπλο και η κατεστραμμένη παλιά στέγη του.

Μετά την απομάκρυνση της στέγης αποκαλύφθηκε η ελλιπής έδραση του ξύλινου φορέα της και τα έντονα προβλήματα αποδιοργάνωσης των τοιχοποιιών στην απόληξή τους. Έτσι καθαιρέθη-

Εικ. 9

κε τμήμα του βόρειου τοίχου του κυρίως ναού (Εικ. 8) και έγινε ανάκτησή του με το ίδιο υλικό κατά τον υφιστάμενο τρόπο δομής. Καθαιρέθηκαν επίσης το ετοιμόρροπο τμήμα της λιθοδομής πάνω από το θυραίο άνοιγμα του κυρίως ναού στη νό-

τια πλευρά και ανακατασκευάστηκε με τη χρήση του ίδιου υλικού. Τα κυκλικής κάτοψης λιθόκτιστα υποστυλώματα του ημιυπαίθριου χώρου ενισχύθηκαν και ανακατασκευάστηκαν μετά την καθαίρεση των ετοιμόρροπων τμημάτων τους, τα οποία απέκλιναν από την κατακόρυ-

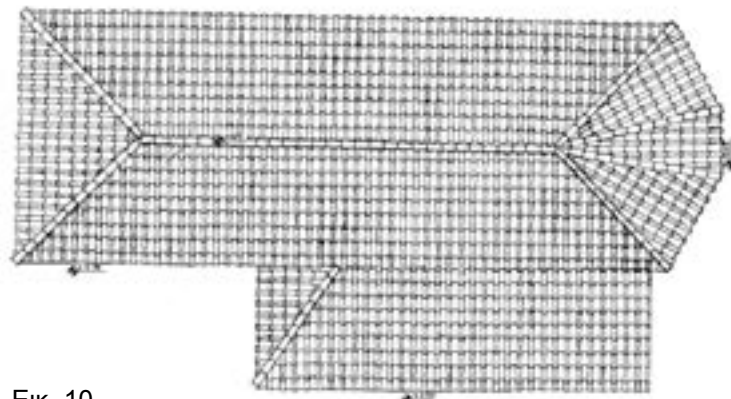
φο. Επίσης, επισκευάστηκαν τοπικά οι λιθοδομές και συμπληρώθηκαν τα τμήματα που είχαν καταρρεύσει στις απολήξεις των τοιχοποιιών.

Ακόμη, έγινε τμηματική καθαίρεση των εξωτερικών αρμολογημάτων και των εσωτερικών επιχρισμάτων, προκειμένου

να εκτιμηθεί το μέγεθος των προβλημάτων των τοιχοποιιών και στη συνέχεια να εφαρμοστούν οι ενδεδειγμένοι τρόποι αντιμετώπισής τους. Μετά τις εργασίες αυτές καθαρίστηκαν οι ρωγμές στο μέγιστο δυνατό βάθος από τα αποσπασθέντα υλικά (Εικ. 9) και πληρώθηκαν με συνδετικό κονίαμα και λίθους, καθώς και δομικό κονίαμα, ενώ παράλληλα τοποθετήθηκαν σωληνίσκοι για την έγχυση ενεμάτων στη συνέχεια.

Ακολούθως έγινε βαθύ αρμολόγημα με τσιμεντοκονίαμα, εφαρμόστηκαν ενέματα και πραγματοποιήθηκαν τελικά αρμολογήματα στις όψεις του μνημείου.

Στο εσωτερικό, μετά την εφαρμογή των νέων αρμολογημάτων, η τελική επιφάνεια επιχρίστηκε με επιχρισμάτα τριπτά, χωρίς οδηγούς, ενώ όπου αυτό ήταν δυνατό, διατηρήθηκαν δείγματα των αρχικών επιχρισμάτων του ναού, κυρίως

Εικ. 10

επάνω από τη θύρα εισόδου.

Κατασκευάστηκε νέα ξύλινη στέγη πάνω από το ναό, (Εικ. 10), η οποία εδράσθηκε σε ξύλινο σενάζ στις τοιχοποιίες. Η μορφή της ακολούθησε αυτήν της παλαιάς στέγης καλύπτοντας ενιαία την αψίδα του ιερού και τον ημιυπαίθριο χώρο. Η νέα στέγη, αφού τοποθετήθηκαν οι απαραίτητες υγραμονώσεις, επικαλύφθηκε με κοίλα κεραμίδια «βυζαντινού» τύπου, σε δεύτερη χρήση με συνδετικό κονίαμα, «ημικολυμβητά». Ακολούθως κατασκευάστηκε νέα ξύλινη ψευδοροφή στο εσωτερικό του μνημείου (Εικ. 11) και τοποθετήθηκε νέο ξύλινο τέμπλο, απλής μορφής.

Στα ανοίγματα του μνημείου τοποθετήθηκαν κουφώματα από ξυλεία καστανιάς και το μνημείο αποκαταστάθηκε στο σύνολό του.

1 Α. Μπακούρου - Ε. Πάντου, ΑΔ 56-59 (2001 -2004), Χρονικά, Β4 [2012], Πελοπόννησος, 322, 324 -325

Εικ. 11

2. Α.Ορλάνδος, «Οι σταυρεπίστεγοι ναοί της Ελλάδος», ΑΒΜΕ 1' (1935), 42 κ.εξ. - Μαίρη Άσπρα - Βαρδαβάκη, «Οι τοιχογραφίες του Αγίου Νικολάου στην Κλένια Κορινθίας», Δίπτυχα 4 (1986), 24, σημ.4 (όπου και πλούσια βιβλιογραφία).

3. Ε. Pantou «Ο Λακεδαιμονίας Άγιος Θεόκλητος: Τοπογραφικές Επισημάνσεις» στο Sparta and Laconia. From Prehistory to Pre- Modern, Proceedings of the Conference held in Sparta organized by the British School at Athens, the University of Nottingham, the 5th Ephoreia of Prehistoric and Classical Antiquities and the 5th Ephoreia of Byzantine Antiquities, 17-20 March

2005, W. G. Cavanagh- C. Gallou- M. Georgiadis (επιμ.) BSA, Studies 16, London 2009, 343-349

4. Οι εργασίες, με την επίβλεψη του Θ. Κριμήτσου και της ομιλούσας, εκτελέστηκαν με αυτεπιστασία στο πλαίσιο του έργου: «Αποκατάσταση ιερού ναού Αγ. Δημητρίου στο Καστρί Λακωνίας και Κωδωνοστασίου ιερού ναού Αγ. Δημητρίου Ασίνης Αργολίδας» συνολικού προϋπολογισμού 309.999,90€ από το εργατοτεχνικό προσωπικό της Εφορείας: Κοσμά. Σεργιάνη, Ν. Μιχαλόπουλο, Τ. Χίο, Τάσο Ανδριτσάκη, Γ. Κατράνη, Ν. Μαζαράκο, και Τ. Μαρκόπουλο.

Σημείωση "Π". Το κείμενο της αρχιτέκτονος Κωνσταντίνης Ντουβή για τις εργασίες αναστήλωσης του ναού του Αγ. Δημητρίου στο Καστρί, αποτελεί τμήμα εκτενέστερης παρουσίασης σχετικών παρεμβάσεων της 5ης ΕΓΑ στην περιοχή της βόρειας Λακεδαίμονος με τίτλο "Αποκατάσταση και ανάδειξη βυ-

ζαντινών ναών. Το έργο της 5ης ΕΒΑ στη βόρεια Λακεδαίμονα", περιέχεται στον τόμο με τίτλο "ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΑ", ΠΡΑΚΤΙΚΑ Β' ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΗΜΕΡΙΔΑΣ, ΑΓΟΡΙΑΝΗ 2011, μια έκδοση του ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟΥ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΓΟΡΙΑΝΗΣ και του ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΔΗΜΟΥ ΣΠΑΡΤΗΣ, και μας παραχωρήθηκε ευγενώς από την ίδια. Λόγω χώρου έχουμε αυτοβούλως αφαιρέσει μερικές από τις φωτογραφίες και τα σχέδια που πιστεύουμε πως δεν αλλοιώνουν σημαντικά το περιεχόμενο.

Εφημερίδα “ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΝ”

Τούτες τις μέρες έπεσε στα χέρια μου η εφημερίδα «ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΝ», Μηνιαίον Δημοσιογραφικόν Όργανον της Βορείου Λακεδαιμόνος. Έτος 2^ο, Αριθμός Φύλλου 7, Ιούνιος 1963. Διευθνήτης: Παναγιώτης Μπολιανίτης.

Στις σελίδες της αλίευσα ειδήσεις- κάποιες από αυτές με δι-αχρονική επικαιρότητα. Μία εί-δηση αφορά στην εορτή του μοναστηρίου της Ζωοδόχου Πηγής. «Το μόνον δυσάρεστον της ημέ-ρας ήτο μία ίσως ατυχής έκφρα-σις του Σεβασμιωτάτου Μητρο-πολίτου Κυπριανού. Ούτος ομι-λών δια την οικονομική κατά-στασιν του Μοναστηρίου, εθεώ-ρησεν υπευθύνους τους συμπα-θεστάτους εις όλους μας πρόσφυ-γας εις τους οποίους ως γνωστόν διενεμήθη η μοναστηριακή περι-ουσία, όταν ούτοι κατατρεγμένοι, καταστρεμμένοι και ρημαγμένοι κυριολεκτικά από την λαίλαπα της Μικρασιατικής Καταστρο-φής, ήλθαν εδώ εις την πραγ-ματική τους πατρίδα να επιζή-σουν...» Συνεχίζει ο συντάκτης με την περιγραφή μιας φωτογρα-φίας. «Το υπαίθριον οινοπωλεί-ον του συμπαθούς και γνωστο-τάτου συμπολίτου μας Νικήτα Σμυρνιού, που με τα καραμελι-κά, το αγνό κρασάκι κ. λ. π, προ-σφέρει την αναμνηχή σε μικρούς και μεγάλους. Στο δένδρο η ιδι-όρρυθμη επιγραφή: Ο Γκίτας απ’ τα πέρυσιν».

Στη στήλη, Πορτραίτα παλαι-ών Καστανιωτών, ο Μ. Καστορί-της παρουσιάζει τον κυρ- Γιάν-νη τον Κουντά. «Ο κυρ- Γιάννης ο Κουντάς-Κοντόπουλος ήτανε μια προσωπικότης του χωριού μας. Έτσι τον είδανε οι γονείς μας σ’ αυτό το ύψος της εκτιμη-σης τον εφτάσαμε κι εμείς οι νε-ώτεροι. Όλα του τα χρόνια (πέθα-νε σε βαθειά και ωραία γεράμα-τα) τα έζησε κοντά μας, στη γει-τονιά και το χωριό μας. Πρέπει αυτός ο ξεχωριστός Καστανιώ-της, ν’ αγάπησε πολύ την ομορ-φιά της ζωής, γιατί η περιβολή του -κατάλευκη, ακριβή φουστα-νέλα- έδειχνε όλη την ποιότητα της φιλαρέσκειας και της ευπρο-σηγορίας του, δηλαδή της κοσμι-κότητας, σύμφωνα με την αντί-ληψη των ανθρώπων της παλαι-ότερης εποχής. Σοβαρός, μετρη-μένος στα λόγια του, αργός και περήφανος στο περπάτημα, σε-βαστός και καλόγνωμος, στόλιζε με τον γραφικό και ξεδιαλεγμέ-νο τύπο του, την ζωή του χωριού μας. Δεινός καπνιστής, καθόταν ήσυχος και σκεφτικός στο ωραί-ο μπαλκόνι του αρχοντικού του κι έβλεπε τη νέα εποχή με τη στόχα-ση τη δική του. Τις σκέψεις του και ίσως το μεγάλο του πόνο από το χάσιμο του πρώτου παιδιού του, του Παναγιώτη, τις αλάφρω-νε με το αργό παίξιμο του κομπο-λογιού του και με τα πληθωρι-κά τιτιβίσματα των σπουργιτιών

που κύκλωναν το σπίτι του και με το μακρύ αγνάντεμα που έκα-νε του τοπίου. Η κατάλευκη γε-νειάδα του-διακοσμητικό στοι-χείο της μορφής του- και το ακρι-βό φέσι που φορούσε, του έδιναν πάλι μια ιδιαίτερη χάρη πάνω στη γραμμή της ωραίας περιβολής του, που έλαμπε από καθαριότη-τα. Άρχοντας σ’ όλα, έδινε πάντο-τε τις καλές του συμβουλές στους συγχωριανούς του κι όλοι θαύμα-ζαν τον μυαλωμένο κυρ-Γιάννη. Είχε ασχοληθεί με τα δικαστή-ρια-χρημάτισε, νομίζω, και δικο-λάβος- και σημείωσε λαμπρή επί-δοση στο επάγγελμά του. Γι αυτά του τα προσόντα και την περιου-σιακή του κατάσταση τον ζήληνε και τον έκανε γαμπρό του ο Χρή-στος ο γιατρός ο Βραχιώτης. Ο κυρ-Γιάννης μας άφησε και κάτι άλλο που πρέπει να το εκτιμή-σουμε: την προκοπή του και τον έρωτά του με τα μελίσινα. Ήτα-

νε από τους πρώτους νοικοκυραί-ους της Καστανιάς και άριστος μελισσοουργός. Γνωστό είναι το βιος του, πολλές οι ελιές που είχε και το μελισσομάντρι του-τα με-λίσινα του Κουντά, όπως τα λένε και τώρα στον Κοκκινόβραχο. Το χωριό μας είχε να το κάνει για τα πολλά γεννήματα ελιές που μά-ζεψε και όλοι τον θαύμαζαν γι αυτό. Ο κυρ-Γιάννης είχε κι ωραίο κήπο με πορτοκαλιές και ροδιές και κληματαριές. Έβγα-ζε στην αγορά τα καλύτερα κο-φίνια με κηπευτικά. Μετρημένος και σοβαρός καθώς είπαμε, είχε τις δικές του σχέσεις και φιλίες. Σύχναζε πάντοτε στους Κραμπο-βιταίους κι εκεί έλεγε τις σκέψεις του. Ας μας συγχωρήσει ο κυρ-Γιάννης, αν καμιά φορά του πε-τροβολούσαμε τις πορτοκαλιές για να ρίζουμε κανένα άγουρο ακόμη πορτοκάλι...»

Β. Κεμερίδου

Η γυναίκα στην αρχαία Σπάρτη

Στις 4 Απρίλη 2014, στην αίθουσα “Παρνασσός” στην Αθήνα, έγινε παρουσίαση του βιβλίου της Δ. Ν. Κούτσαρη με τίτλο “Η Σπαρτιάτισσα στην αρχαιότητα- Δυναμική γυναίκα - Μοναδική μάνα”. Το βιβλίο το παρουσίασαν Λάκαινες γυναί-κες πολιτικοί, που κοσμούν το ελληνικό Κοινοβούλιο και Ευρω-κοινοβούλιο, οι κ.κ. Γιαννάκου Μαριέττα (ΝΔ), Κανέλλη Λιάνα (ΚΚΕ) και Πατριανάκου Φεβρω-νία (ΝΔ). Στο πάνελ ήταν και ο δημοσιογράφος Γιάννης Πολί-της, ο οποίος λειτούργησε σαν γέφυρα ανάμεσα στις ομιλήτριες, δίνοντας μια ευχάριστη ανάσα.

Η αίθουσα ήταν κατάμεστη από ανθρώπους της πολιτικής, του πνεύματος, από επιχειρηματίες και από απλούς Λάκωνες και φιλολάκωνες. Παρευρέθησαν εκ-πρόσωποι από όλα τα Λακωνικά σωματεία και η εκδήλωση καλύ-φθηκε τηλεοπτικά από το “attica TV”. Την παρουσίαση έκλεισε η συγγραφέας, η οποία έλκει την καταγωγή της από το Καστόρι, δίνοντας έναν προσωπικό τόνο και κάνοντας κατάθεση ψυχής. Ευχαρίστησε τους ανθρώπους που την ενθάρρυναν και τη στή-ριξαν στο έργο της. Πρόκειται για μελέτη που εκπονήθηκε στο πλαίσιο προκήρυξης βραβείων

της Ακαδημίας Αθηνών το 2012 με θέμα: “Η γυναίκα στην αρχαί-α Σπάρτη”.

Η συγγραφέας ανατρέχο-ντας σε πλούσια βιβλιογραφία παρουσιάζει τη Σπαρτιάτισσα στη δημόσια και την ιδιωτική ζωή (έν οικω). Τα κορίτσια στην αρχαία Σπάρτη διαπαιδαγωγού-νταν το ίδιο με τα αγόρια, με αγωγή που βασιζόταν στην από-λυτη πειθαρχία, στη σκληραγωγι-α, στη λιτότητα, στη βραχυλογία (τό λακωνίζειν), το σεβασμό, τη φιλοπατρία. Με δεδομένο πως οι άνδρες βρίσκονταν συχνά εκτός πόλης για στρατιωτικούς λόγους, η γυναίκα αναπλήρωνε

το κενό εξουσίας στον οίκο αλλά και συμμετείχε ενεργά στους αγώνες και στις θρησκευτικές γιορτές που τελούνταν δημόσια. Η Σπαρτιάτισσα κυκλοφορούσε ελεύθερα όπως οι άνδρες, γυμνα-ζόταν με στόχο την καλή υγεία και την απόκτηση γερών παιδι-ών. Αρκετές διακρίθηκαν για τις αρετές τους και αποτυπώθηκαν στην ιστορία. Η Αρχιδάμεια, η Πέρκαλος, η Θεανώ, η Τιμαία, η Αρχιλεωνίς, η Κυνίσκα, η Γοργώ...

Φίλοι αναγνώστες, για να μά-θετε περισσότερα αγοράστε το βιβλίο και διαβάστε το, αξίζει.

Θ. Πελεκάνου- Δαρειώτη

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

G-Fish: Οικογενειακή επιχείρηση με ιστορία

Το 1969 η οικογένεια Γεροντίδη ίδρυσε στο Καστόρι Λακωνίας μία από τις πρώτες μονάδες παραγωγής πέστροφας και σολομού στην Ελλάδα.

Με παρουσία άνω των 40 ετών στο χώρο της ιχθυοκαλλιέργειας και έχοντας ως κύριο σκοπό την παραγωγή, επεξεργασία, συσκευασία και διάθεση, παράγει γκουρμέ ελληνικά προϊόντα υψηλής διατροφικής αξίας όπως:

- * Καπνιστή πέστροφα φιλέτο
- * Καπνιστή πέστροφα φιλέτο μαριναρισμένη σε ελαιόλαδο της περιοχής και μπαχαρικά
- * Καπνιστό σολομό φιλέτο
- * Καπνιστό σολομό φιλέτο μαριναρισμένο σε ελαιόλαδο της περιοχής και μπαχαρικά
- * Καπνιστό οξύρρυγχο σε φέτες
- * Χαβιάρι σολομού (μπρικ)
- * Πέστροφα μαρινάτη σε φέτες με ελαιόλαδο και μυρωδικά
- * Σολομό μαρινάτο σε φέτες με ελαιόλαδο και μυρωδικά
- * Καπνιστό χαβιάρι σολομού

Η G - Fish ετοίμασε τρία νέα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά τα οποία είναι:

1. Αλειμμα καπνιστής πέστροφας με μυρωδικά
2. Αλειμμα καπνιστού σολομού με μυρωδικά
3. Σουβλάκι οξύρρυγχο

Τα ψάρια αναπτύσσονται σε ιδανικές συνθήκες διαβίωσης στα πεντακάθαρα πηγαία νερά του Αγ. Μάμμα Ταυγέτου και οι πλέον ιδανικές τροφές που χρησιμοποιεί, έχουν ως αποτέλεσμα την παραγωγή όχι μόνο άριστα ποιοτικής πέστροφας αλλά και την άριστα ποιοτική παραγωγή Ελληνικού σολομού και οξύρρυγχο. Η δυναμικότητα της ιχθυοκαλλιέργειας αυτής, ανέρχεται

στους 15 τόνους ψάρια ετησίως.

Χάρη στην εμπειρία και τις γνώσεις, τις παραδοσιακές διαδικασίες παραγωγής καθώς και στις καινοτόμες και πρωτοποριακές ιδέες, η εταιρεία g- fish καθίσταται ειδική σε υψηλής ποιότητας γκουρμέ και καπνιστά προϊόντα.

Χρησιμοποιώντας την παραδοσιακή μέθοδο καπνίσματος με ξύλο οξιάς, τα προϊόντα διακρίνονται για τη λεπτή γεύση τους και το πλούσιο άρωμά τους, ικανοποιώντας και τα πιο απαιτητικά γούστα.

Η g - fish ξεκίνησε την τυποποίηση των προϊόντων της το 1993 και ξαναμπήκε πολύ ενεργά στην αγορά το 2003 με αποκλειστικά δικής της παραγωγής ψάρια. Στο εργαστήριό της g - fish εφαρμόζεται σύστημα διασφάλισης υγιεινής κατά iso 22000 και τα προϊόντα συσκευάζονται σε κενό αέρος ώστε να μην είναι απαραίτητη η χρήση συντηρητικών.

Η εταιρία διαθέτει τα προϊόντα της σε τοπικές αλυσίδες, εστιατόρια, ξενοδοχεία, μεζεδοπωλεία, ντελικατέσεν σε ολόκληρη την Ελλάδα (παντοπωλεία με εξαιρετικής ποιότητας προϊόντα) αλλά και σε επιλεγμένα καταστήματα ντελικατέσεν του εξωτερικού.

Η διάθεση των προϊόντων της εταιρίας στην αγορά δεν είναι ιδιαίτερα δύσκολη πλέον παρότι αρχικά δεν μπορούσε να περάσει εύκολα στην συνείδηση του καταναλωτή ότι μία ελληνική επιχείρηση μπορεί να παράγει προϊόντα υψηλής ποιότητας και προδιαγραφών και μάλιστα σε έναν τόπο που δεν έχει καμία παράδοση στην παραγωγή σολομού και οξύρρυγχο!!!

Η αγάπη και το μεράκι μας για τη δουλειά αλλά και ο απόλυτος σεβασμός προς τον καταναλωτή εγ-

γώνται προϊόντα άριστης ποιότητας και ασύγκριτης γεύσης που έκανε τον κόσμο να τα αγαπήσει και να αποσπάσουν 4 βραβεία ποιότητας.

Η προώθηση των προϊόντων της εταιρίας έχει γίνει μέσα από παρουσιάσεις και γευσισγνωσίες που έχουν λάβει χώρα σε εστιατόρια, ξενοδοχεία και διάφορους εκθεσιακούς χώρους, από παρουσιάσεις μέσω τηλεοπτικών εκπομπών και περιοδικών που ασχολούνται με τη γαστρονομία, αλλά κυρίως μέσα από τη διάδοση από στόμα σε στόμα που εξασφαλίζει η ποιότητα των προϊόντων μας.

Τέλος, στο κοντινό μέλλον θα περιμένουμε να δοκιμάσουμε τα δύο νέα προϊόντα της εταιρίας που θα κυκλοφορήσουν ενώ παράλληλα κινείται με νέα ανοίγματα σε χώρες του εξωτερικού.

Στο νομό Λακωνίας μπορούμε να βρούμε τα προϊόντα σε super markets όπως Παναγιωτόπουλος και Καραγιάννης.

Τα προϊόντα της εταιρίας μπορούμε επίσης να τα βρούμε και σε επιλεγμένα σημεία σε όλη την Ελλάδα αλλά και σε Γερμανία, Αυστρία και Κύπρο.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

* Το 2009 η εταιρία βραβεύτηκε για τον οξύρρυγχο από το Βήμα Gourmet στα 100 καλύτερα προϊόντα.

* Το 2012 το Έθνος βράβευσε την εταιρία εντάσσοντάς την στους "100 Έλληνες που κάνουν τη διαφορά".

* Για άλλη μια φορά η εταιρία βραβεύεται για τα προϊόντα της. Αυτή την φορά η πέστροφα κατέκτησε το βραβείο gourmet 2012.

* Επίσης, το 2012 η G - fish έγινε χορηγός στη νέα ταινία του Γιάννη Σμαραγδή, "Ο Θεός αγαπάει το χαβιάρι" και ο Γιάννης Γεροντίδης συμμετείχε σε αυτήν.

* Το περιοδικό "Τρόφιμα και Ποτά" βράβευσε τα νέα αλείμματα ως προϊόν της χρονιάς 2013.

Το κατάστημα της οικογένειας στο οποίο μπορούμε να βρούμε όλα αυτά τα εκπληκτικά προϊόντα βρίσκεται στην οδό Γκορτσολόγου 111 στη Σπάρτη. Μπορούμε επίσης να ενημερωθούμε για τις συνταγές μαγειρικής αυτών των προϊόντων μέσα από την ιστοσελίδα της εταιρίας η οποία είναι www.g-fish.gr

ΚΑΛΛΙΡΟΗ ΛΑΜΠΗ

Η καλλιέργεια της ελιάς

α) Αρχίζουμε από το φυτώριο. Το φυτώριο κατά προτίμηση πρέπει να προέρχεται από αγριλιά = ή από σπόρο ή από κουτσούρια αγριλιάς.
β) Το φύτεμα της ελιάς πρώτον δεν πρέπει να γίνεται πολύ βαθιά. Η γούβα μπορεί να γίνεται βαθιά, αλλά μέχρις ενός σημείου να χώνεται με χώμα επιφανείας και αν είναι δυνατόν καλής ποιότητας, καθώς και όλο το χώσιμο να γίνεται με χώμα επιφανείας = πάντως το φυτώριο σε βάθος δεν πρέπει να υπερβαίνει τους πενήντα πόντους. Επίσης κατά το φύτεμα δεν πρέπει να χώνεται όλη η γούβα, μόλις να ξεπερνά απ' την παλιά του βάση (επιφανειακώς) τους δέκα έως δεκαπέντε πόντους. Εννοείται ότι το φύτεμα γίνεται το Μάρτιο. Το πότισμα δεν είναι απαραίτητον αφού το χώμα θα είναι κάπως υγρό και εν τω μεταξύ θα πιάσει και καμιά βροχή. Το Μάη όμως και κατά προτίμηση στο τέλος όταν πέσει καμιά βροχή αμέσως θα πάμε να παραχώσουμε τα φυτώρια και ταυτόχρονα θα τους βάλλουμε γύρω-γύρω ό,τι μικροθάμνους υπάρχουν εκεί κοντά ή σαρούβανα, κατά προτίμηση μαλακαφάνες, τα οποία τα πλακώνουμε με δυο-

τρεις πέτρες, κατ' αυτόν τον τρόπο δε χρειάζεται πότισμα το καλοκαίρι: έτσι έχω φυτέψει -500- δέντρα ελιές εκτός των άλλων. Επίσης αν τα δενδρύλλια υπερβαίνουν το ενάμισο μέτρο, θέλουν κόψιμο από πάνω τα κλαδιά. Όταν δε ανοίξουν το καλοκαίρι την πρώτη χρονιά δε θέλει κόψιμο κανένα βλαστάρι. Τη δεύτερη χρονιά θα καθαρίσεις τον κορμό απ' τα βλαστάρια μέχρις εκεί που θέλεις να σταυρώσεις το δένδρο, επίσης τη δεύτερη ή την τρίτη χρονιά πρέπει να το εμβολιάσεις. Τα εμβόλια θα είναι κατά την επιλογή σου. Ένα που χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή ως προς τα εμβόλια είναι από το δέντρο που θα τα παίρνεις να είναι καρπερό. Και θα παίρνεις τη χρονιά που είναι να γιομίζει και κατά το δυνατόν από τη μεσημβρινή πλευρά του δέντρου. Αυτό πρέπει να γίνεται και στα ήμερα φυτώρια γιατί δεν ξέρουμε από τι δέντρο προέρχονται ταυτά. Ο δε εμβολιασμός κατά τη γνώμη μου πρέπει να γίνεται με φόλα, και με το σχέδιο παράθυρου δηλ. ανοίγεις τα φύλλα του παράθυρου, βάζεις τη φόλα μέσα, και όσο μπορείς να εφάπτεται η φόλα στο πάνω και στο κάτω μέρος με

τη φλούδα του υποκειμένου. Μετά 8 ημέρες πρέπει να τα λύσεις και όταν τα λύσεις σπάξεις τα φύλλα του παράθυρου έως την άκρη της φόλας, όχι παραπάνω. Ο εμβολιασμός με παλούκι που λέμε είναι για τα μεγάλα δέντρα και όχι και απαραίτητα. Μπορούμε να τα εμβολιάσουμε με φόλα. αυτό είναι κατά το γούστο του καθενός. Επίσης τις πρώτες χρονιές μέχρι και την πέμπτη δεν πρέπει να κλαδέψουμε καθόλου τα εμβόλια διότι αυτό βοηθάει στην ανάπτυξη του ριζικού συστήματος. Επίσης όταν το έδαφος είναι αργιλώδες και δεν πίνει εύκολα το νερό κατά το φύτεμα ρίχνουμε στο κάτω μέρος της γούβας καμιά δεκαριά πόντους χοντροχάλικο.

γ) Η καλλιέργεια της ελιάς είναι ανάλογα με το έδαφος, με την τοποθεσία, με το είδος της ελιάς κ.λπ. Εάν το έδαφος είναι καλό, η ελιά στον κλάδο δε θέλει πολύ κόψιμο διότι βγάζει πολύ βλαστάρι και πνίγει το άνθος. Αυτό θα είναι σε θέση ο κλαδούχος να το διακρίνει και να κλαδέψει το δέντρο ανάλογα, άλλωστε η επιστήμη λέει ότι το δέντρο μιλάει και άμα ξέρεις τη γλώσσα του, του φέρνεις ανάλογα. Ο κλάδος είναι δύο ειδών, κλάδος ανανεώσεως και κλάδος καρποφορίας. Τα σχήματα πάλι δύο, το ομβρελοειδές και το κυπελοειδές. Το ομβρελοειδές επιβάλλεται στις περιοχές που τις πιάνουν τα χιόνια γιατί κατά κάποιο τρόπο γλυτώνει το πολύ σπάσιμο. Ο κλάδος της ελιάς πρέπει να γίνεται το Μάρτη και τη χρονιά που δεν έχει σειρά το δέντρο για καρποφορία.

δ) Η εδαφική καλλιέργεια της ελιάς. Εάν θέλουμε να καλλιεργήσουμε μόνον ελιά, είναι δύο ελαφριά οργώματα το χρόνο. Ένα τον Οκτώμβρη και ένα το Μάη. Η λίπανση της ελιάς με φουσκί ή κοπριά που λέμε, τον Οκτώμβρη προ του οργώματος και εάν το κτήμα είναι έστω και λίγο επικλινές καλόν θα είναι να ανοίγουμε ένα λάκο από το πάνω μέρος της ελιάς και ένα μέτρο πάνω από τον κορμό με 1 έως 1,20 μήκος, 50 πόντους πλάτος και 30 βάθος. Ρίχνουμε μέσα ένα πλευρό φουσκί 50-60 κιλά και ανάλογα με το δέντρο, και το σκεπάζουμε με χώμα. Αυτή η λίπανση είναι η καλύτερη, βαστάει περισσότερο, την έχω δοκιμάσει.

Παράλληλα μπορεί να γίνει και με χλωρή λίπανση, η οποία γίνεται με όργωμα την άνοιξη, κυλώντας μέσα ή σκεπάζοντας διάφορα ψυχανθή, βίκο- κουκιά- λούπινα κ.λπ., ως για τα λιπάσματα αρμόδιοι είναι οι γεωπόνοι. Εκείνο που ξέρω εγώ και από γνώμη Διευθυντού Γεωργ. Υπηρεσίας είναι ότι εδάφη που στερούνται ασβέστου και τέτοια είναι όπου γίνονται λούπινα, φτέρες, σπάρτα κ.λπ. έχουν ανάγκη ασβέστου γιαυτό συνιστάται η λίπανση με αβεστούχο αμμωνία.

ε) Ως προς τη συλλογή (μάζεμα) του ελαιοκάρπου, αυτό πρέπει να γίνεται αν είναι δυνατόν προ του Νέου έτους διότι να μην παρουσιάζει μίαν διαφοράν αποδόσεως σε λάδι στο τέλος, αλλά έχει υποστεί μεγάλην φθοράν σε ποιότητα ελαιοκάρπου εκτός των χιονιών και των πάγων. Εκείνο που μένει άλλοτο ακόμα είναι το σύστημα συλλογής. Εγώ κάτι πρόσφερα σ' αυτό το θέμα. Τα χρένια που μεταχειρίζονται όλοι σήμερα είναι δική μου επινόηση. Έχω πάρει το πρώτο Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας το 1958 από το Υπουργείο Εμπορίου με εκμετάλλευση δεκαπενταετίας. Μεσολάβησαν διάφορες κομπίνες ελληνικές (γιατί τέτοιοι είμαστε) και δεν το εκμεταλλεύτηκα εγώ, δεν πειράζει. Εγώ είμαι ικανοποιημένος πιστεύοντας ότι κάτι πρόσφερα στο κοινωνικό σύνολο. Τώρα αν βρεθεί κανας- άλλος και βρει κάτι το καλύτερο, εύχομαι. Αυτά τα ολίγα έγγραφα περιληπτικά και νομίζω πως πολλούς θα ωφελήσω γιατί μπορεί να υπάρχουν και άλλοι να ξέρουν περισσότερα από μένα.

Χρ. Σπ. Κάντζιας

Υ.Γ. καλόν θα είναι μία βδομάδα προτού σκάσει το άνθος, να γίνεται ένας ελαφρός κλάδος της ελιάς ο οποίος ανακόπτει την βλάστηση και βοηθάει στο δέσιμο του ελαιοκάρπου.

Το παραπάνω κείμενο είχε δοθεί σε χειρόγραφο από το μακαρίτη μαρμαρα-Χρήστο Κάντζα για δημοσίευση στην εφημερίδα ΤΟ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΝ πριν 30 χρόνια. Η δημοσίευσή του σήμερα ως θεωρηθεί και μνημόσυνο στη μνήμη του.

Μνήμες ραδιοφώνου

Διάβασα ότι στις 13 Φεβρουαρίου το 1946 πρωτολειτούργησε το ραδιόφωνο του ΟΗΕ και η Unesco επέλεξε την συγκεκριμένη μέρα σαν Παγκόσμια Ημέρα ραδιοφώνου!

Σήμερα λοιπόν είναι μια μέρα που ίσως όλοι θα έπρεπε να αναρωτηθούμε, πως θα ήταν η ζωή μας χωρίς αυτόν τον μικρό δέκτη, χωρίς τα ερτζιανά κύματα, χωρίς ειδήσεις ή μουσική ακόμα και διαφημίσεις, όπου κι αν βρισκόμαστε, στο αυτοκίνητο, στο σπίτι, στη δουλειά, στην εξοχή, ...παντού. ΚΑΙ ΘΥΜΗΘΗΚΑ

Ότι πάντα υπήρχε ένα ραδιόφωνο στο σπίτι μας. Ζωντανό μέλος της οικογένειάς μας και με άποψη! (όλοι ράδιο το λέγαμε, τη λέξη ραδιόφωνο μάθαμε να τη λέμε όταν μεγαλώσαμε!) Ήταν ένα κομψό σκούρο βυσσινοκαφέ Grundig. Σε αντίθεση με άλλα ράδια, είχε γραμμένα επάνω στο κρύσταλλο τα ονόματα των σταθμών. Είμαι ένα παιδί που μεγάλωσε με ραδιόφωνο. Το αγαπούσα πολύ. Άλλωστε, στη ζωή μας πολλά πράγματα έχουν τις ρίζες τους στην παιδική ηλικία. Το ραδιόφωνο έπαιξε σημαντικό ρόλο στη ζωή μου, στην εξέλιξή μου και την πορεία μου. Ως παιδί ονειρευόμουν μέσα από αυτό, έφτιαχνα με τη φαντασία μου εικόνες ακούγοντας τις εκπομπές. Εικόνες που ίσως είχαν μια διαφορετική μαγεία από αυτήν του κινηματογράφου. Μεγάλωσα, λοιπόν, με εκπομπές σαν τη «Θεία Λένα», το «Εδώ Λιλιπούπολη», το «Καλησπέρα, κύριε Εντισον».

Ακουγα τα φεστιβάλ του τραγουδιού μέσα από το ραδιόφωνο.

Στο μυαλό μου έχει αποτυπωθεί μιά φωνή που με ξυπνούσε, η αγαπημένη «θεία» όλων των παιδιών της δεκαετίας του εβδομήντα. Συναντιόμασταν (όταν δεν είχαμε σχολείο) μαζί της κάθε μέρα το πρωί. Άνοιγα το ραδιόφωνο και άκουγα «Καλημέρα σας παιδιά...». (ακόμα και τώρα πολλές φορές καλημερίζω φίλους λέγοντας το αγαπημένο μου καλημέρα σας παιδιά τραλαλα τραλαλα η χρυσή ανατολή στην δουλειά μας προσκαλεί) Το ταξίδι ξεκινούσε. Καράβι ήταν η υπέροχη φωνή της και η ανεξάντλητη αγάπη της για τα παιδιά.

Αρχίζει το ματς ερήμωσε η πόλη τρεχάτε και αρχίζει το ματς. Πώς μας ενώνει πώς μας δονεί του Διακογιάννη η φωνή Εδώ Πολυτεχνείο, εδώ Πολυτεχνείο, σας μιλά ο ραδιοφωνικός σταθμός των ελεύθερων αγωνιζόμενων φοιτητών, των ελεύθερων αγωνιζόμενων ελλήνων. Αυτές οι φωνές, και όχι μόνο, σημάδεψαν μια μεγάλη πορεία του ελληνικού ραδιοφώνου στη γενιά μας.

Ένα ραδιόφωνο που μεγάλωσε γενιές και γενιές με σιλ και φαντασία, με νοσταλγική διάθεση, άλλοτε μοδάτα η επαναστατικά, κλασικά και πάντοτε μαγικά, φευγάτα, με φωνές που μπορούσαν να πάρουν στα χέρια τους τις ζωές των άλλων και να τις αλλάξουν με δυο κουβέντες.

Θυμάμαι τα πρωινά ραδιοφωνικά σήριαλ. Θυμάμαι θεατρικές παραστάσεις με την βροντερή φωνή του Μάνου Κατρά-

κη ή την μελίχια της Έλλης Λαμπέτη. «Θέατρο στο μικρόφωνο» και το «Θέατρο της Κυριακής». Έτσι, στο ραδιοφωνικό θέατρο η ακοή μεταμορφώνεται σε όραση, αφήνοντας τη φαντασία μας να παίξει το δικό της θέατρο με τα δικά της σκηνικά και τις δικές της φυσιογνωμίες.

ΘΥΜΑΜΑΙ τη «Ραδιοφωνική Βιβλιοθήκη», το Σίμωνα Καρά και τη Δόμνα Σαμίου, το ραδιοφωνικό Άλκη Στέα, τη «Σύγχρονη Γυναίκα», τη «Μικρή, πικρή μου αγάπη» με το Στ. Ληναίο και την Έλλη Φωτίου, το «Ημερολόγιο ενός θυρωρού» με το Γιάννη Βογιατζή και τη Σαπφώ Νοταρά, την «Πρώτη μας γνωριμία» του Νίκου Δήμου...

Το Δεύτερο Πρόγραμμα είχε τη διαφημιστική εκπομπή των εταιριών Columbia, Lyra απ' όπου μαθαίναμε τις νέες επιτυχίες. ΘΥΜΑΜΑΙ Παράξενα διασκευασμένα ρομάντζα όπου ένας ήχος... σιωπής -που τέντωνες τα αυτιά σου να τον πιστοποιήσεις- σήμαινε φιλί πρωταγωνιστών που είχε προαναγγελθεί. Διαγωνισμοί τραγουδιού και φεστιβάλ. Ο Βύρων Πάλης και η Αφροδίτη Γρηγοριάδου στο καθημερινό ραδιοσήριαλ της εποχής «Θύελλα στο σπίτι των ανέμων» (ή κάπως έτσι).

Την «Ωρα των ακροατών». Ήταν κάποια τραγουδία που τα ζητούσαν πολλοί ακροατές, κυρίως ξενιτεμένοι, και τα αφιέρωναν στους δικούς τους, που η εκφώνησή τους κρατούσε ολόκληρα λεπτά. Στις δόξες τους ήταν τότε το δημοτικό τραγούδι «Τάξε μανούλα μ' τάματα», «Τ' αδέρφια δε χωρίζουνε» και «Τα λιμάνια» με την Πόλυ Πάνου, «Μανούλα θα φύγω» με τον Καζαντζίδη, αρκετά άλλα λαϊκά με θέμα την ξενιτιά. Η Εκπομπή του Ερυθρού Σταυρού που γινόταν αναζήτηση αγαπημένων ανθρώπων που είχαν χαθεί (πολύ συγκινητικό) τότε δεν μπορούσα να καταλάβω. Κι αργότερα «τα σχόλια του Τρίτου» από τον πληθωρικό Χατζηδάκη. Σαν κι αυτό που... μοιάζει επίκαιρο πάλι. Θυμάμαι ακόμη την αυστηρότητα των ειδήσεων. Φωνές καλοδιαλεγμένες των εκφωνητών, που σου έλεγαν τα μαντάτα αργόσυρτα και.. α-βίαστα. Ο ρα-

διοφωνικός χρόνος τότε κυλούσε αλλιώς και δεν αγχωνόταν διόλου για την αξία της διαφήμισης. Άλλωστε, κι η διαφήμιση δεν είχε και πολλά να πει: Ρολ, για λευκό που ξεχωρίζει. Ο άσπρος σίφουνας που τα κάνει... αόρατα και άλλα τέτοια... σύντομα κλισέ. Κι οι καλύτερες μέρες άρχισαν τότε που ιδρύθηκε το Δεύτερο Πρόγραμμα!

ΘΥΜΑΜΑΙ επίσης όταν πήρα στα χέρια μου αυτή τη μαγική συσκευή που λεγόταν τρανζίστορ, και δε χρειαζόταν ρεύμα παρά μόνο μπαταρίες, ήταν μία ανανέωση στον τρόπο με τον οποίο άκουγα ραδιόφωνο. Το τρανζίστορ άλλαξε τη στάση μου απέναντι στο ραδιόφωνο, το οποίο και έπαψε να είναι πια κάτι σαν έπιπλο, που δεν έβγαινε από το σπίτι. Θυμάμαι μια Πρωτομαγιά με μεγάλη παρέα είχαμε πάει στον Πισαγιάννη και εγώ είχα το τρανζίστορ που είχε φέρει ο θεός μου από την Αμερική το τι γλέντι έγινε, τι τραγούδι, τι χορός, αλησμόνητη.

Και, πολλές φορές πιάνω τον εαυτό μου να γυρίζει με νοσταλγία, πίσω, σ' εκείνα τα χρόνια που σαν παιδί, άρχισα να βιώνω τις εξελίξεις της εποχής. Εξελίξεις που τότε ήταν εντυπωσιακές και ραγδαίες. Μιλώ για την εμφάνιση του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης. Ήμασταν εντυπωσιασμένοι και χωρίς να μπορούμε να καταλάβουμε πώς λειτουργούν, τις βάλαμε στα σπίτια μας και γρήγορα εξοικειωθήκαμε με αυτές. Με το ραδιόφωνο, πάντως η παιδική μας ζωή αποκτήσε ποικιλία και σοβαρά ήταν η μοναδική μορφή διασκέδασης που διαθέταμε (μετά το παιχνίδι, το ελεύθερο παιχνίδι της αλάνας).

ΜΕΓΑΛΩΣΑΜΕ μαζί. Η σχέση μας;

...μάλλον ερωτική.

ΕΤΣΙ μόνο θα μπορούσα να την χαρακτηρίσω. Μια σχέση, που ξεκίνησε από τα παιδικά μου χρόνια.

Σήμερα το ραδιόφωνο εξακολουθεί να είναι στις προτιμήσεις μου.

Τ' αγαπούσα, τ' αγαπώ και θα το αγαπώ, είναι από τους καλύτερους φίλους μου

Φτιάχνοντας τον Παράδεισο με τα χέρια του

Ο εκδότης και δημοσιογράφος Μπρέντον Γκρίμσοου (Brendon Grimshaw), γεννημένος στο Ντέβονσαιρ της Αγγλίας ζούσε στη Νότιο Αφρική. Το 1962 αγόρασε ένα μικρό τροπικό νησί στις Σεϋχέλλες, το Μουαγιέν (Moyenne Island) στο ποσό των 8.000 λιρών, περίπου 12.000 ευρώ. Για εννιά χρόνια δεν είχε πάει στο νησί, μέχρι

που το 1971 αποφάσισε να αφήσει τη δουλειά και να πάει να μείνει στο νησί του, μόνος, με τη βοήθεια μόνο ενός ιθαγενή του Ρενέ Αντουάν (Rene Antoine). Φτάνοντας στο νησί, ο σύγχρονος Ροβινσώνας Κρούσος, δεν τον περίμενε ηλιοθεραπεία στην παραλία αλλά μια πυκνή και οργιώδης θαμνώδης βλάστηση, τέτοια που οι καρύδες

που έπεφταν από τα δέντρα δεν έφταναν στο έδαφος. Δεν είχε άλλη επιλογή παρά με τη βοήθεια του ιθαγενή να κόψουν τους θάμνους με τα χέρια τους και στη συνέχεια, όπως ο ίδιος διηγείται να αφήσει το νησί να του μιλήσει σχετικά με το τι θα καλλιεργούσε. Έτσι παρατήρησε ότι τα δέντρα του μαονιού ευδοκίμουν στο νησί και αποφάσισε να κάνει εισαγωγή μερικών που στη συνέχεια κατέληξαν σε επτακόσια δέντρα ύψους 18 με 20 μέτρα ύψος. Όμως αυτό είναι ένα μικρό μέρος από τα δεκαέξι χιλιάδες δέντρα που φύτεψε με τα χέρια του. Επιπλέον έδωσε καταφύγιο σε μια θαλάσσια χελώνα και τώρα το νησί έχει 120. Επίσης, το νησί διαθέτει ένα βωμό με δύο χιλιάδες παραδείσια πτηνά. Το 2007 πέθανε ο ιθαγενής βοηθός του

και ο Γκρίμσοου, στα ογδόντα έξι του έμεινε μόνος για να φροντίζει το νησί του, για το οποίο δέχτηκε επανειλημμένα προσφορές της τάξεως των πενήντα εκατομμυρίων λιρών για να το πουλήσει και τις τι οποίες απέρριψε. Οι επισκέπτες τον θυμούνται ηλιοκαμένο, ζωηρό και ευθυτενή να κυκλοφορεί με το καπέλο και τα σορτς του, και να φροντίζει το νησί που έγινε ένας σπάνιος περιβαλλοντικός τουριστικός προορισμός. Ο Γκρίμσοου παρέμεινε ο μοναδικός κάτοικος του νησιού μέχρι το 2012, όταν πέθανε στα 91 του. Σήμερα το νησί είναι εθνικό πάρκο και το επισκέπτονται χιλιάδες τουρίστες.

Ένας μεγάλος στόχος, μια σημαντική προσφορά. Αυτά μιας και έρχεται το καλοκαίρι και συζητάμε για τουρισμό.

Εμείς μπορούμε;...

Προσωπικότητες σαν του Γκρίμσοου δεν βρίσκονται συχνά. Ίσως το σύμπαν τους φτιάχνει για να αποτελούν φάρους για εμάς τους μικρούς και ταπεινούς. Του λόγου το αληθές, διότι σε μια χώρα σαν τη δική μας με περίπου 2500 νησιά δεν είχαμε την τύχη να μας συμβεί κάτι τέτοιο. Μόνο για κάτι κροίσους ακούμε που τους ξεπουλιούνται κομμάτια της γης μας για να φτιάχνουν τα παλάτια τους εκεί και ότι άλλο προβλέπεται από το είδος των πολλές φορές ασαφών και ομιχλωδών δραστηριοτήτων τους.

Εμείς όμως δεν είμαστε από νησί και δεν περιμένουμε και αυτό το καλοκαίρι να φιλοξενήσουμε στρατιές από τουρίστες. Παρά ταύτα και τις ομορφιές μας τις έχουμε και ένας καλός προορισμός, περιβαλλοντικός και αγροτου-

ριστικός, όπως πολλές φορές έχουμε γράψει, θα μπορούσαμε να είμαστε. Και έχουμε και αρκετούς ανθρώπους αλλά και συλλόγους που έχουν προσφέρει και προσφέρουν αφιλοκερδώς στον τόπο μας. Όλοι οι σύλλογοι, όπως η Λουσίνια με τη σπουδαία δουλειά στα περιβαλλοντικά ζητήματα, με την ανάδειξη και συντήρηση των πάνω από εβδομήντα χιλιόμετρα μονοπατιών του Ταυγέτου μας αλλά και τη διοργάνωση της γιορτής της Μπουκουβάλας και ο Εμποροεπαγγελματικός με τις παρεμβάσεις στα πολιτιστικά αλλά και θέματα ανάπτυξης της περιοχής.

Αλλά θα σταθώ στην προσφορά μεμονωμένων ανθρώπων, ας μου συγχωρηθεί η αναφορά σε δύο μόνο περιπτώσεις για λόγους αντιπαραβολής. Το ίδρυμα Μπακή, το οποίο εδρεύει σε ένα όμορφο ανα-

καινισμένο από τον χορηγό κ. Μπακή κτήριο, στην πλατεία του Καστορείου. Φιλόξενο πάντα για κάθε εκδήλωση, προσφέροντας ένα σύγχρονο και αισθητικά καλό περιβάλλον. Μέχρι τώρα συντηρείται από τον χορηγό. Δεν τολμώ να σκεφτώ τι θα συμβεί αν περιέλθει στο Δημόσιο. Και απέναντι το Σπυροπούλειο, να κρατιέται με το ζόρι όρθιο, στην ουσία να καταρρέει. Ένα κτή-

ριο σύμβολο που θα μπορούσε να στεγάσει πολλούς χώρους, από αίθουσα εκδηλώσεων μέχρι λαογραφικό μουσείο. Τότε που γένναγαν και οι κοκόροι δεν καταφέραμε να το ανακαινίσουμε. Τώρα με την οικονομική στενότητα μόνο ψιλομερεμέτια μπορούν να γίνουν. Μήπως πρέπει να ανοίξουμε ξανά τη συζήτηση για να βρεθεί ένα μοντέλο αξιοποίησής του;

Μικρά νέα και πληροφορίες από την καθημερινή ζωή του χωριού, αλλά και παλιές ιστορίες όπως έφτασαν στις μέρες μας μετά μακρά διαδρομή σε καφενεία και γειτονιές

Γύρισε από την Αμερική μετά από πάρα πολλά χρόνια ο Αντώνης, χορτάτος από ασωτίες, ταιλαιπωρημένος και αδέκαρος, ανήμπορος να ανταποκριθεί εκτός των άλλων και στα συζυγικά του καθήκοντα. Γι' αυτό για να προλάβει, έριξε την ατάκα του

-Άστα Θεώνη κάποτε σήκωνα αμόνι μα τώρα δε μπορεί ούτε βελόνι, για να λάβει από την υποψιασμένη Θεώνη την απάντηση,

-Άστα Αντώνη κάποτε δε χώραγε βελόνι, μα με το που έφυγες και αργούσες να γυρίσεις, μπήκαν μέσα οι γειτόνοι και το κάνανε αυλή και αλώνι. Κόκαλο ο Αντώνης.

Γ.Α.

Πολλές οι διαφορές μεταξύ των γειτόνων, άλλοτε για τα σύνορα, τις μεσοτοιχίες, τους ρεύτες, τις φασαρίες των παιδιών και των ζωντανών, αργότερα για την ένταση του ραδιοφώνου και τόσα άλλα, μα η περίπτωση του δικού μας είναι κάτι το ξεχωριστό. Νεοφερμένος από την Αμερική ο ένας γείτονας, ντόπιος με νέα και ωραία νοικοκυρά ο άλλος, που όμως δεν μπορούσε να ανεχτεί το νεοφερμένο Μπρούκλη. Σκαρφίστηκε λοιπόν να τρελάνει το γείτονα και να τον υποχρεώσει να ξεκουμπιστεί και να φύγει σε άλλη γειτονιά

(πάρε το κουβαδάκι σου και σ' άλλη παραλία που λέγανε οι μάγκες), γι' αυτό κάτω από το παράθυρο του γείτονα έφτιαξε το κοτέτσι σκεπάζοντάς το με τσιγκόφυλλα και αντί να ρίχνει την τροφή στο έδαφος, την έριχνε άγρια χαράματα και μεσημεριάτικα στα τσιγκόφυλλα όπου γινόταν χαλασμός κυρίου από τη φα-

σαρία των κοτερών, καθώς δεν ήταν και λίγα. Τρελάθηκε ο Μπρούκλη και καθώς ήταν και ευγενική φυσιογνωμία, εξάντλησε όλα τα όρια της υπομονής με συνεχείς παρατηρήσεις και νουθεσίες. Ο άλλος φυσικά δεν καταλάβαινε με τίποτα, το χαβά του, χαράματα και μεσημέρι, ώσπου η υπομονή του γείτονα εξαντλήθηκε και αντέδρασε αγοράζοντας το κατάλληλο φάρμακο για να ξεκάνει τα κοτερά μια και καλή. Ενημέρωσε όμως το φίλο κτηνίατρο για το πρόβλημά του και τις προθέσεις του. Όταν την άλλη μέρα έντρομος ο γείτονας, πήγε στον κτηνίατρο κάνα δυο κότες που δεν τις έβλεπε καλά, για εξέταση, εκείνος διέγνωσε βαριά ασθένεια και πρόβλεψε πως θα

του γοφήσουν όλες οι κότες, όπως και έγινε. Έτσι ηρέμησε για κάνα χρόνο ο γείτονας.

Γ.Α.

Περίπτωση διαφορετική είναι άλλου γείτονα που καλόβλεπε διπλανό κτίσμα αλλά με ενοικιοστάσιο μακροχρόνιο, με ευπαθή όμως προϊόντα στην υγρασία, γι' αυτό τις βροχερές μέρες που δεν ήταν και λίγες στο χωριό μας, κούναγε λίγο τα κεραμίδια από δίπλα όσο χρειαζόταν για να στάζει η σκεπή, μέχρι που δεν άντεξε τα ξενοδιαβάσματα ο γείτονας και σηκώθηκε να φύγει. Αυτά τα λίγα από τους φίλους Μπάρμπα Γιώργη και Αντώνη. Αμ, ο άλλος που για να εκδικηθεί το γείτονα, όταν εκείνος έσπερνε το σιτάρι στο χωράφι, στο πρώτο πότισμα του έριχνε βελιούρι, τι να πεις, άντε να ξεχωρίζει ο γείτονας στο θέρο.

Γ.Α.

Ήταν Μεγάλη Παρασκευή και κά-

ποιοι φίλοι, έπιναν το κρασάκι τους στο καφενείο απέναντι από την εκκλησία. Μετά την περιφορά του Επιτάφιου στα σοκάκια του χωριού,

όπως επιτάσσει το έθιμο, κρατούν τον Επιτάφιο γεροδεμένοι άνδρες στην πόρτα της εκκλησίας και οι πιστοί περνούν από κάτω.

Μια και δυο και η παρέα που τα κοπάναγε αποφάσισε να τιμήσει το έθιμο. Έτσι βγήκαν από το καφενείο και, στην ουρά, άρχισαν ένας-ένας να επιτελούν το καθήκον τους. Όταν με τη δέουσα κατάνυξη ο ευτραφής της παρέας έσκυψε να περάσει κάτω από τον Επιτάφιο, ο ετοιμόλογος δεν κρατήθηκε και αναφώνησε: -Είναι σαν τη γουρούνα στο λόζο!

Ευτυχώς ο παπάς βρισκόταν αρκετά μακριά αλλιώς τον αφορεσμό δε θα τον γλίτωνε...

Θ.Π.

Στο χωριό Σκιαδά του Δήμου Τριταίων καλλιεργούσαν ελάχιστα αμπέλια και γι' αυτό έπιναν κρασί μόνο τους πρώτους μήνες του χειμώνα, ενώ τον υπόλοιπο καιρό έπιναν νερό. Οι ιερείς λοιπόν προμηθεύονταν έγκαιρα τον απαραίτητο οίνο για τη μετάληψη και τον έκρυναν επιμελώς από τα βάσκανα μάτια του ποιμνίου τους, ακόμα και από την παπαδιά τους. Ένας από αυτούς λοιπόν που ξέμεινε από κρασί, μεταχειρίστηκε ρακή. Ατυχώς όμως μετά την ιερουργία πέρασε από το χωριό ο αρχιερέας και ο ιερέας έσπευσε να τον προσκυνήσει. Επειδή όμως μύριζε έντονα ρακή, ο αρχιερέας τον επετίμησε σαν οινοπνευματοπότη και εκείνος προσπάθησε να δικαιολογηθεί. Όταν το ρώ-

τησε ο αρχιερέας πού το διδάχτηκε αυτό, ο ιερέας απάντησε πως στο Ευαγγέλιο έχει γραφτεί: "και ο ρακός (έωρακός) μεμαρτύρηκε". Έτσι ερμήνευαν το Ευαγγέλιο οι Σκιαδαίοι ιερείς (διασκευή από την "Πεζοπορία από Πατρών εις Καλάμας" του Κορύλλου). Σημ: έωρακός= αυτός που έχει δει (Μετοχή Παρακειμένου του ρήματος όρῶ).

Θ.Π.

Στον προηγούμενο "Π" η ΕΛ σε άρθρο της ανέφερε την Ψωροκόσταινα. Ας δούμε λοιπόν ποια ήταν αυτή. Συνδέθηκε με την ιστορία του Ναυπλίου κατά την επανάσταση, στα χρόνια του Καποδίστρια και επί της πρώτης βασιλείας. Ήταν υπηρέτρια του διδάσκαλου του Γένους Βενιαμίν Λεσβίου και ονομαζόταν Πανώρια Χατζή Κώστα Αϊβαλιώτη. Όταν στις 3-4 Ιουνίου του 1821 στις σφαγές των Κυδωνιών, έσφαξαν το σύζυγό της και άρπαξαν τα τέσσερα παιδιά της σε αιχμαλωσία, αυτή πέρασε στα Ψαρά. Εκεί γνωρίστηκε με τον Βενιαμίν Λέσβιο διδάσκαλο των Κυδωνιών και απέπλευσαν μαζί στην Πελοπόννησο, όπου και τον υπηρετούσε. Όταν το 1826 ήρθαν στο Ναύπλιο γυναικόπαιδα που σώθηκαν από το Μεσολόγγι, αυτή τα συνόδραμε με δικά της χρή-

ματα. Εν τω μεταξύ πέθανε ο Λέσβιος και αυτή έτρεφε τα γυναικόπαιδα, ενώ η ίδια ζούσε με αβάστακτες στερήσεις. Κατάντησε δε τόσο φτωχή ώστε ονομάστηκε "Ψωροκόσταινα". Από τότε η λέξη χρησιμοποιείται για να δηλώσει την έσχατη πενία αλλά και την κάλυψη αναγκών με το τίποτα (η πληροφορία αντλήθηκε από το βιβλίο του Τρύφ. Ευαγγελίδου "Η Παιδεία επί Τουρκοκρατίας").

Θ.Π.

Οι ρέξεις και το παρελθόν μας

Μια σειρά κειμένων που προσπαθεί να προσεγγίσει λεξιλογικά-ετυμολογικά τοπωνύμια αλλά και λέξεις που χρησιμοποιούμε στον καθημερινό μας λόγο.

Ως πηγές έχουν χρησιμοποιηθεί κυρίως: Τα λεξικά της κοινής νεοελληνικής του Μπαμπινιώτη και του Ιδρύματος Τριανταφυλλίδη. Το ετυμολογικό λεξικό του Ν. Ανδριώτη, το λεξικό των Liddell-Scott A. Κωνσταντινίδη, αλλά και δημοσιεύσεις του Δ. Καλλιάνη στον παλιό ΒΟΡΕΙΟΔΗΜΟΤΗ. Ευπρόσδεκτη και επιθυμητή κάθε κριτική, διόρθωση ή επισήμανση.

λαγάνα: Η λέξη προέρχεται από το αρχαίο *λάγανον* που ήταν μια λεπτή και πλατιά πίτα, ένα γλύκισμα με λάδι και αλεύρι. Αρχαιοελληνική προέλευση έχουν και οι *λαλαγγίδες*, όπου *λαλάγγη* ή *λαλάγγιον*= το λάγανον.

Προέρχεται από κάποιο υποθετικό θέμα *λαγ-* που εμπεριέχει τη σημασία του χαλαρός ή μαλακός (*λαγαρό* ζυμάρι). Το θέμα ανάγεται στην Ινδοευρωπαϊκή ρίζα **sleg-* (χαλαρός ή μαλακός) που έδωσε στη γλώσσα μας πολλές λέξεις που «πηγάζουν» από ή συγγενεύουν με αυτές τις έννοιες, όπως *λαγαρός*, *λάγνος*, *λαγόνα*, *λαγγεύω*, αλλά και πολλά ομόρριζα άλλων ευρωπαϊκών γλωσσών, όπως *laxus* (Λατινική, χαλαρός), *lâche* (Γαλλική, χαλαρός), *relax* (Αγγλική, χαλάρωση) και άλλα.

Το αρχαίο γλύκισμα (*πλακούντιον*) λάγανον το παρασκεύαζαν όπως περίπου το σημερινό τηγανόψωμο, με εκλεκτό άλευρο, χυμό θρίδακος (μαρούλι), κρασί, λάδι, μέλι, γάλα και πιπέρι. Ο Αθήναιος λέει πως ήταν ζυμαρικό που ψηνόταν στο λάδι, ενώ ο Οράτιος το ονομάζει το γλύκισμα των φτωχών. Με την ευκαιρία αξίζει να αναφερθεί ότι οι Αθηναίοι έφτιαχναν πίτα (πλακούντα) με αλεύρι και μέλι δηλ. σαν τα σημερινά μελομακάρονα. Τον πλακούντα αυτό τον πρόσφεραν στα συμπόσια και σύμφωνα με τη μυθολογία με αυτόν τάζαν τον

Εριχθόνιο, τον “οικουρό όφι”, το φίδι που ήταν στο ναό της Αθηνάς στην Ακρόπολη, για να τον εξευμενίσουν.

Άρα οι λαλαγγίδες που γεύονται οι Καστανιώτες μετά την πρώτη λαδιά συνήθως είναι συνταγή από τους αρχαίους προγόνους μας. Όσο για τη λαγάνα της Καθαροδευτέρας, πρέπει να σχετίζεται με τον “άζυμο άρτο” των Ισραηλιτών.

Αλήθεια, τι έγινε η λαστιχωτή λαγάνα που άφηνε μια ελαφριά ιδέα γλυκίσματος και έμπαινε στο τραπέζι με χαλβά, ελιές, ταραμά και τουρσί; Αλλά και όλη τη χρονιά, όταν φούρνιζε η μάνα τα καρβέλια, έριχνε στη γωνιά του φούρνου ζυμάρι που το είχε πιέσει ώστε να γίνει επίπεδο και έψηνε λαγάνα που γινόταν ανάρπαστη.

μπουκουβάλα: είναι καψαλισμένο ψωμί στη θράκα και βουτηγμένο στο φρέσκο λάδι. Αυτό γινόταν στο λιοτρίβι όταν έβγαζαν οι γεωργοί το λάδι τους. Μπουκουβάλα στο λιο(α)τρίβι και λουκουμάδες ή λαλαγγίδες στο σπίτι.

Εδώ και αρκετά χρόνια, την τελευταία Κυριακή του Νοέμβρη, καθιερώθηκε στο Καστόρι η γιορτή της Μπουκουβάλας, ιδέα του αείμνηστου Παναγιώτη Κραμποβίτη. Η λέξη δε βρίσκεται στα λεξικά της αρχαίας γλώσσας, γιατί δεν άρχιζε ελληνική λέξη από τα συμπλέγματα μπ, ντ, γκ. Η

λέξη είναι λατινικής προέλευσης *bucca*=στόμα (βούκα) και *μπούκα*=στόμιο. Επειδή τα λιοτρίβια δούλευαν στην καρδιά του χειμώνα και στο Δωδεκάμηρο των Χριστουγέννων, παραδόθηκαν ιστορίες με καλλικάτζαρους που πήγαιναν για ζαβολιές στα λιοτρίβια και τους καψάλιζαν με δαυλιά.

σκορδαλιά: είναι ένα κρεμώδες μίγμα σκόρδου με ψωμί ή πατάτα που συνοδεύει ψάρια ή χόρτα. Του Αγίου Θεοκλήτου στο Καστόρι, του Ευαγγελισμού και την Κυριακή των Βαΐων που καταλύεται η νηστεία, το έθιμο επιτάσσει, μπακαλιάρo σκορδαλιά. Βέβαια είναι πασιφανές ότι η βασική ύλη είναι το σκόρδο, το σκόρδο το φλογοβόλο που έλεγε και ο Βέγγος. Το σκόρδο το στούμπαν μέσα σε γουδί (*αλιά*). Κατά το λεξικό Liddell-Scott, *αλιά* (*ιγδίον*) είναι το γουδί στο οποίο έτριβαν το αλάτι ή η αλατοθήκη. Στη συνέχεια όπως φαίνεται το σκόρδο το λιωμένο στην αλιά και ανακατεμένο με ψωμί κ.λπ. ονομάστηκε σκορδαλιά.

Στο έργο του Αριστοφάνη “Ειρήνη”, παρουσιάζεται ο πόλεμος (στίχ. 233) να κοπανίζει τις πόλεις μέσα σε μία καυκιά και παρακάτω ρίχνοντας στο γουδί σκόρδα, λέει: “...θα στονμπιστείτε, θα γίνετε σε λίγο σκορδοστούμπι”.

Στην αυθεντική σκορδαλιά, χρη-

σιμοποιούσαν μαγατιάτικο ψωμί που γινόταν σαν σίδερο και δεν έσπαγε ούτε με βαριοπούλα που λέει ο λόγος.

Η λέξη **καυκιά** που ανέφερα παραπάνω είναι από τη μετάφραση της “Ειρήνης” του Αριστοφάνη, από τον Θρασύβουλο Σταύρου. Για τη λέξη αυτή ο Μπαμπινιώτης γράφει πως είναι μαγειρικό σκεύος λίθινο ή ξύλινο με μικρό βάθος. **Καύκος** είναι είδος ποτηριού. Και όταν κάποιος τα έπινε έλεγαν οι Βυζαντινοί: “*πάλι τον καύκον έπιες, πάλιν τον νουν απόλεσας*”.

γιαπράκια: πρόκειται για τους ντολμάδες που στην Καστανιά αντί για κιμά, τους φτιάχνουν από ξενερισμένο μπακαλιάρo με ρύζι και μυρωδικά τυλιγμένα σε λαχανόφυλλα. Η λέξη είναι τούρκικη **yaprak**=φύλλο. Αλλά και ο ντολμάς είναι τούρκικη λέξη (**dolma**) που σημαίνει γεμιστός.

Μερικοί ελληνάρες θα διαρρήξουν τα ιμάτιά τους πως όλα είναι ελληνικά. Τι να γίνει ρε παιδιά, υπάρχει μία διαλεκτική ανάμεσα στους πολιτισμούς σε σοβαρά ζητήματα αλλά και σε θέματα καθημερινότητας. Και αν δεν είχαμε εισαγόμενο πολιτισμό, μερικοί επιδέξιοι, δεν θα φορούσαν μεταξωτά βρακιά, γιατί απλούστατα δεν θα είχαμε μετάξι που είναι καθαρά κινεζικό προϊόν.

Πελεκάνου Δώρα

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

Οι φωτογραφίες των λουλουδιών είναι του Γ. Λαγανά ενώ οι δυο φωτογραφίες από το χωριό (Αϊ-Λιάς και δρόμος προς το σχολείο) της Β.Π.

Καλύτερη ζωή

Οι συνταγές του Πομπεύκη

Σύγλινο

Το έφτιαχναν από χοιρινό κρέας. Πάχαιναν τα γουρούνια και τα έσφαζαν τις Απόκριες. Το εξωτερικό λίπος το κόβανε σε λουρίδες που είχαν πλάτος 4-5 δάχτυλα. Με τον ίδιο τρόπο κόβανε τις πλευρές με τα κοιλιακά τοιχώματα και τις ωμοπλάτες. Όλα αυτά τα κομμάτια τα έριχναν σε ένα σκαφίδι, τα πασάλειφαν με κοπανισμένο αλάτι και τα άφηναν 2-3 μέρες. Μάζευαν αρωματικούς θάμνους, ιδίως αλιφασκιά, θυμάρι, θρούμπι και άναβαν φωτιά, γύρω από την οποία κρέμαγαν σε κλαδιά ή σε σιδερένια στεφάνια τα αλατισμένα κομμάτια του χοιρινού. Τα άφηναν εκτεθειμένα στον αρωματικό καπνό για δύο μέρες συντηρώντας τη φωτιά με

νέα φρύγανα (λατσούδια). Τα απέσυραν από το κάπνισμα και τα έπλεναν πολύ προσεκτικά ώστε να αφαιρεθεί το αλάτι και η καπνιά. Τα μεγάλα κομμάτια τα έκοβαν σε μέγεθος παλάμης και τα τοποθετούσαν σε καζάνι (χαρανί). Από κάτω έστρωναν τα κομμάτια που είχαν κόκκαλο, από πάνω τα ψαχνά, και έπειτα τα παχιά μέρη. Τα έβραζαν 1-2 ώρες αφού έβαζαν στο καζάνι 1/2-1 οκά κρασί, μέχρι να αρχίσει να λιώνει το λίπος. Μετά το βράσιμο τα άδειαζαν στη σκαφίδα μέχρι να παγώσουν. Όταν πάγωναν τα έβαζαν σε πιθάρια ή λαϊνες και τα κάλυπταν από πάνω με χοιρινό λίπος. Διασκευασμένο κείμενο, από το έργο του ιατρού Χ. Π. Κορύλλου "Πεζοπορία από Πατρών εις Σπάρτην" 1889.

Στα παλιά τετράδια της μαμάς

Τα βότανα για το μπά-νιο

- Ο ευκολότερος τρόπος για να κάνετε ένα μπάνιο με βότανα είναι ο εξής: φτιάχνετε μια μικρή σακούλα από μουσελίνα και τη γεμίζετε με διαλεχτά βότανα, όπως χαμομήλι, θυμάρι, λεβάντα, φασκόμηλο κ.ά.
- Βάζετε τη σακούλα μέσα στο ζεστό νερό του μπάνιου σας και τρίβετε με αυτή το σώμα σας, αφού πρώτα ξεκουραστείτε μέσα στο νερό.
- Αφού τρίψετε καλά το σώμα σας και ιδιαίτερα στα σκληρά σημεία (γόνατα, αγκώνες) βάζετε τη σακουλίτσα σε ένα κουτί που να κλείνει καλά και έτσι μπορείτε να την χρησιμοποιήσετε πάλι για 3 ή 4 μπάνια.
- Αν έχετε φρέσκα φυτά, πιέστε τα πριν να γεμίσετε με αυτά τη σακούλα, αν όχι, χρησιμοποιήστε με εξ ίσου καλά αποτελέσματα τα ξερά.
- Προσπαθήστε να αναμιγνύετε κατά προτίμηση μυρωδά-

τα βότανα διαλέγοντας αυτά που έχουν ειδικές ιδιότητες. Το χαμομήλι και η βαλεριάνα, είναι βότανα καταπραϋντικά και ξεκουράζουν τα κουρασμένα μέλη. Η μέντα καθαρίζει τους πόρους του λιπαρού δέρματος. Το θυμάρι καταπραϋνει τους πόνους, τονώνει και ξεκουράζει. Το φασκόμηλο είναι πολύ αντιδρωτικό. Η λεβάντα έχει λεπτό άρωμα και είναι επίσης ενεργητικό και αντισηπτικό βότανο. Ο μάραθος είναι αποτελεσματικός για τα λιπαρά δέρματα. Ο άψινθος και το εστραγκόν καταπραϋνει τους πόνους των μυών. Το τίλιο είναι μοναδικό για τις αϋπνίες.

Βεράντα και κήπος

Κερκίδα ή δέντρο του Ιούδα (μαμουκαλιά)

Το χαρακτηριστικό αυτού του δέντρου είναι ότι νωρίς την άνοιξη και πριν φανούν τα φύλλα, οι βλαστοί καλύπτονται από κόκκινα ή ροδοκόκκινα άνθη που δίνουν εξαιρετική ομορφιά στο δέντρο. Το δέντρο δε βγάζει καρπούς χρήσιμους, γιατί όταν κάποια προσπάθεια αποβάνει άκαρπη, στο χωριό λένε "μαμούκαλα".

2. Ράμνος η μέλαινα (παλιούρι). Ο θάμνος αυτός έχει αγκάθια και τα κλαδιά του χρησιμοποιούνται για φράχτες. Οι Γάλλοι ονομάζουν το θάμνο Epine de Christi= άκανθα του Χριστού, οι Γερμανοί Judendern=άκανθα του Ιούδα, διότι πιστεύεται ότι από το φυτό αυτό έφτιαξαν οι Ιουδαίοι το ακάνθινο στεφάνι που έβαλαν στο κεφάλι του Χριστού.

Αναμνήσεις...

- Εκχιονισμός του δρόμου προς Νεκροταφείο. Στη φωτογραφία μεταξύ άλλων διακρίνονται οι Ν. Πάντος, Δημ. Κραμποβίτης, Γεώργ. Μπελίτσος, Γεώργ. Φουντάς, Ιωάν. Ρουμειώτης, Παν. Τζελέπης, Νικ. Τσάκωνας, Γ. Κουτρομπής (;), Κ. Βλαχόγιαννης, Ιω. Γιαννίτσας (;), Χρ. Σκαφιδάς.

Τα τραγούδια του σημερινού αφιερώματός μας είναι τραγουδισμένα και τα τρία από τη Σταυρούλα Μιχαλοπούλου. Περιέχονται στον τόμο με τραγούδια και κείμενα που συλλέχθηκαν στα πλαίσια της περιβαλλοντικής της Γ' Λυκείου Καστορείου το σχολικό έτος 1994-1995.

**ΑΕΡΑΣ ΤΑ ΦΥΣΑΕΙ
ΤΑ ΠΛΑΤΑΝΟΦΥΛΛΑ**

Αέρας τα φυσάει
τα πλατανόφυλλα
με το καλό θα ρθούνε
τα Ελληνόπουλα.

Το λένε τα πουλάκια
κάτω στα ρέματα
θα 'ρθούν τα Ελληνάκια
δεν είναι ψέματα.

Μιχαλοπούλου Σταυρούλα

ΧΑΡΑ ΠΟΥ ΤΟΧΟΥΝ

ΤΑ ΒΟΥΝΑ

Χαρά που τόχουν τα βουνά
και περηφάνια οι κάμποι,
βλέπουν παπάδες με σπαθιά
και διάκους με ντουφέκια,
βλέπουνε και το Γερμανό
της Πάτρας το Δεσπότη,
να ευλογάει τα άρματα
να βοηθάει τους στρατιώτες.

Μιχαλοπούλου Σταυρούλα

ΔΙΨΑΕΙ Ο ΑΝΤΩΝΗΣ ΓΙΑ ΝΕΡΟ

Διψάει ο Αντώνης για νερό
και ποιος θα πάει να φέρει
κι ο Γιώργης άρπαξε τ' ασκί
νερό να πα να φέρει.

Στο δρόμο που επήγαινε
βλέπει τσιατήρια Τούρκικα
και κάπες κρεμασμένες
βλέπει τους Τούρκους κι έρχονται
στα άλογα καβάλα.

Τούρκοι κρατείτε τ' άλογα
καλά να χαιρετήσω
να χαιρετήσω τα βουνά
και τις ψηλές ραχούλες
ν' αφήσω διάτα στα παιδιά
σ' αυτόν τον Κατσαντώνη.

Φωτιά να βάλει στ' 'Αγραφα
να κάψει τα Γραμμένα
να κάψει τον ηγούμενο
κι όλους τους καλογήρους
που δώσανε την προδοσιά.

Μιχαλοπούλου Σταυρούλα

Έκθεση φωτογραφίας

Οι «Ματιές» του Γιώργου από το Κτήμα Θεοδωρακάκου ταξίδεψαν στην Τρίπολη και από εκεί στο Καστόρι. Λαμπερή η βραδιά των εγκαίνιων, 30 Απριλίου, στις 8:30, στο Πολιτιστικό Κέντρο Μπακή, παρουσία του Δημάρχου Σπάρτης κ. Σταύρου Αργειτάκου, Δημοτικών Συμβούλων και Τοπικών Φορέων. Ο κύριος Χρίστος Μακρής, υπεύθυνος Δημοσίων Σχέσεων του Συλλόγου Αποδήμων και Επαναπατρισθέντων Λακώνων «Ο Λεωνίδα», δήλωσε ότι είναι η πρώτη εκδήλωση αυτή του Συλλόγου τους, ο οποίος να σημειώσουμε ότι δώρισε και ένα σύστημα ανάρτησης για τέτοιες εκδηλώσεις, όπως δήλωσε ο κ. Γ. Αντωνάκης.

Ο κ. Θεοδωρής Σμυρνιός, Πρόεδρος του Συλλόγου «Λεωνίδα», συνεχάρη τον Γιώργο για το έργο του και του ευχήθηκε να συνεχίσει με τον ίδιο ζήλο.

Η έκθεση είχε και φωτογραφία και ζωγραφική, και ποίηση και ψυχή. Μα πάνω απ' όλα πολιτισμό, όπως δήλωσε και ο καλλιτέχνης φωτογράφος. Οι φωτογραφίες του καλύπτουν κάθε πτυχή της ζωής. (Σκηνές του δρόμου, τοπία και στιγμές από τον κόσμο και την ενότητα Άγιον Όρος. Αυτό το τελευταίο υλικό για το Άγιον Όρος του ζητήθηκε - όταν εξέθετε στην Τρίπολη- να το παραχωρήσει για χρήση στο Μουσείο Αλέξανδρος Παπαναστασίου στο Λεβίδι Αρκαδίας, ιδιαίτερη πατρίδα του μεγάλου πολιτικού). «Σκέψου η ζωή να τραβά

το δρόμο της κι εσύ να λείπεις», ένα απάνθισμα από τον Γ. Ρίτσο.

Σε μια σύντομη κουβεντούλα, που είχαμε με τον Γιώργο, δεσμεύτηκε στην επόμενη δουλειά του να συμπεριλάβει φωτογραφίες και από το Καστόρι. Και έχει τόσα πολλά να γράψει ακόμη.

Την πολύ φίνα και καλαίσθητη επιμέλεια της έκθεσης είχε αναλάβει η κυρία Θεοδώρα Πατζιά, σύζυγος του Γ. Ψυχογιού.

Οργάνωση-χορηγία: Πολιτιστικός Σύλλογος Αποδήμων και Επαναπατρισθέντων Λακώνων «Ο Λεωνίδα».

Η έκθεση παρέμεινε ανοιχτή στο κοινό έως την Κυριακή 4 Μαΐου με αμείωτο το ενδιαφέρον του κόσμου.

B.K.

“Ματιές” του Γ. Ψυχογιού

Γράφει η **Βαρβάρα Κεμερίδου**

Ημερίδα για την Ιστορία μας

Για πρώτη φορά παρουσιάστηκε στο Καστόρι ο νέος Αρχαιολογικός Θησαυρός που βγήκε στην επιφάνεια και μαρτυρεί μαζί με τα Αρχαία της Πελλάνας τη Μεγάλη Ιστορία του τόπου μας.

Ο Εμπορικός και Επαγγελματικός Σύλλογος Καστορείου σε συνεργασία με την Ε' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων Λακωνίας, πραγματοποίησε με ιδιαίτερη επιτυχία στις 5 Απριλίου 2014 ημερίδα με θέμα "Το αρχαιολογικό έργο της Ε ΕΠΚΑ Λακωνίας στο πλαίσιο του έργου του νέου αυτοκινητόδρομου Λεύκτρου - Σπάρτης". Για πρώτη φορά παρουσιάστηκαν τα νέα αρχαιολογικά πορίσματα από τις σωστικές ανασκαφές που πραγματοποιήθηκαν, ως αποτέλεσμα του προληπτικού ελέγχου των Ανασκαφικών εργασιών της αρχαιολογικής Υπηρεσίας στον κεντρικό

άξονα του νέου αυτοκινητόδρομου.

Την ημερίδα άνοιξαν με χαιρετισμό ο Πρόεδρος του Εμπορικού και Επαγγελματικού Συλλόγου κ. Αθανάσιος Δημητρακόπουλος και η Γραμματέας κ. Άβα Μπουλούμπαση - Μπασκουρέλου. Στη συνέχεια μίλησαν οι αρχαιολόγοι. Ο κ. Λεωνίδας Σουχλέρης ανέπτυξε το θέμα: «Νέες αρχαίες θέσεις στην Βόρεια Λακεδαίμονα (2010-2014), τα πορίσματα των ανασκαφών και οι προοπτικές ανάδειξης και προστασίας τους». Ακολούθησε η κ. Αφροδίτη Μαλτέζου με θέμα: «Οικιστικές εγκαταστάσεις από την Μυκηναϊκή εποχή έως τους Ύστερους Ρωμαϊκούς χρόνους στις κτηματικές περιφέρειες Καστορείου και Βορδόνιας Λακεδαίμονος» και έκλεισε η Δρ. Μαρία Τσούλη με θέμα: «Αρχαιολογικές μαρτυρίες για την

ανθρώπινη παρουσία στην περιοχή Βορδόνιας Λακεδαίμονος κατά την αρχαιότητα και τα πορίσματα των σωστικών ανασκαφών (2012-2013)». Η αίθουσα "Μπακή" Δ. Κ. Καστορείου τελικά αποδείχθηκε πολύ μικρή καθώς πλήθος κόσμου παραβρέθηκε για να δει από κοντά και για πρώτη φορά τα αρχαιολογικά ευρήματα.

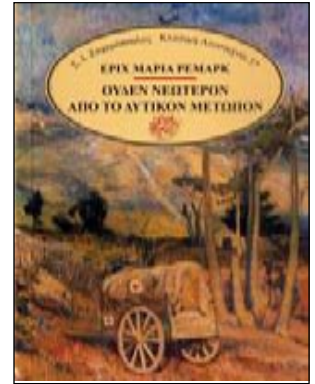
Την ημερίδα τίμησαν και παρακολούθησαν πολίτες από όλη την περιοχή μας αλλά και από περιοχές της γειτονικής μας Αρκαδίας. Παρόντες στην παρουσίαση ήταν ο Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας και βουλευτής Λακωνίας κ. Αθανάσιος Δαβάκης, η βουλευτής κ. Φεβρωνία Πατριανάκου, ο Αντιδήμαρχος Δημ. Ενότητας Πελλάνας κ. Παρασκευάς Καλομοίρης, Δημοτικοί και Τοπικοί Σύμβουλοι της περιοχής μας και άλλοι εκπρόσωποι φορέων.

Βιβλία

Ουδέν νεώτερον από το δυτικό μέτωπον

Έριχ Μαρία Ρεμάρκ
Ζαχαρόπουλος Σ. Ι., 1990

Με αφορμή τη συμπλήρωση 100 ετών από την έναρξη του πρώτου παγκόσμιου πολέμου ο "Π" συστήνει το ξαναδιάβασμα του Έριχ Μαρία Ρεμάρκ.

Το "Ουδέν νεώτερον από το δυτικό μέτωπον" είναι η περιγραφή της ζωής των στρατιωτών κατά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Πρόκειται για έργο που από την πρώτη του έκδοση το 1929 μέχρι σήμερα το έχουν διαβάσει εκατομμύρια αναγνώστες. Και όσο η δαμόκλειος σπάθη του πολέμου θα εξακολουθεί να επικρέμαται πάνω από τα κεφάλια των λαών και η λαχτάρα για παγκόσμια ειρήνη θα μένει άσβεστη, θα συνεχίζει να είναι το ίδιο επίκαιρο και διδακτικό όπως ήταν και στα κρίσιμα εκείνα χρόνια.

Τα κακομαθημένα παιδιά της ιστορίας

Η διαμόρφωση του νεοελληνικού κράτους 18ος-21ος αιώνας

Κώστας Κωστής
Πόλις, 2013
894 σελ.

Μια συνοπτική, νηφάλια και διαισθητική εξιστορηση της διαμόρφωσης του νεοελληνικού κράτους από τις απαρχές του ως σήμερα.

Αντικείμενο του βιβλίου είναι η Ελλάδα και οι Έλληνες, και αναφέρεται σε ό,τι οι Δυτικοευρωπαίοι θεωρούν ως θεμέλια του πολιτισμού τους. Από την άποψη αυτή, μπορεί εύκολα να ερμηνευθεί η ιδιαίτερη μεταχείριση που επιφύλαξε η Δύση στους πληθυσμούς που δεν εξεγέρθηκαν απλώς εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στο όνομα του χριστιανισμού, αλλά επικαλέστηκαν, μέσω του ονόματός τους, τη σύνδεση με ένα παρελθόν στο οποίο η Ευρώπη βλέπει τις ρίζες της δικής της ταυτότητας. Πρόκειται για μια αντίληψη που ανακαλείται πολύ συχνά από όλους όσοι θέλουν να υποστηρίξουν ή να πολεμήσουν τις εξεζητημένες συχνά επιλογές των Ελλήνων, στους οποίους κατά τον 19ο αιώνα οι Ευρωπαίοι θα αποδώσουν το χαρακτηρισμό τα "κακομαθημένα παιδιά της Ιστορίας".

Ζούμε στην Καστανιά

Μικρές πληροφορίες για τη ζωή των κατοίκων της περιοχής της Καστανιάς

Συλλογή πληροφοριών- επιμέλεια κειμένων: Ε. Βλαχογιάννη

Επειδή, πολλά κοινωνικά θέματα, αλλά και άλλες εκδηλώσεις, μάς διαφεύγουν ή δεν τα μαθαίνουμε έγκαιρα, παρακαλούμε τους αναγνώστες μας και μέλη μας, να μας ενημερώνουν για τα συμβαίνοντα, είτε μέσω των ανταποκριτών μας, είτε, απευθείας, σε μας τους ίδιους.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΜΑΣ

Από την Αμερική ήλθαν ο Σωτήρης και ο Χαράλαμπος Χίος του Νικολάου, ο γιός του Σωτήρη Χίου Νικολάος, και ο Παναγιώτης Σταυρόπουλος του Πολυζώη με την σύζυγό του.

ΓΑΜΟΙ

Ο Αθανάσιος Μουτής του Γεωργίου και η Στεφάνια Μάικου παντρεύτηκαν στις 4/01/2014 στον Ι. Ν. Αγίου Δημητρίου Αττικής.

Η Κλειώ Παπαδημητράκη του Γρηγόρη και της Γαρυφαλλιάς (Ρουμελιώτη) και ο Γιώργος Κουτελιέρης του Ιωάννη παντρεύτηκαν στις 01/03/2014 στον Ι. Ν. του Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης στη Γλυφάδα Αττικής.

Στους νεόνυμφους ευχόμαστε να ζήσουν ευτυχισμένοι με καλούς απογόνους.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η Βίκυ Μουτή του Δημητρίου και ο Δημήτρης Γάββαρης απέκτησαν στις 24/01/2014 ένα κοριτσάκι.

Η Τζένη Λιακοπούλου και ο Maik O' Conaill που ζουν στη Βοστώνη της Αμερικής απέκτησαν στις 28/01/2014 ένα κοριτσάκι.

Η Ευανθία Παπαδοπούλου του Ιωάννη και ο Αθανάσιος Κοπάδης απέκτησαν στις 19/02/2014 ένα κοριτσάκι.

Η Αγγελική Βουρδούση και ο Θάνος Ξυδόπουλος που ζουν στην Αθήνα απέκτησαν στις 14/03/2014 να κοριτσάκι.

Ευχόμαστε στους γονείς να τους ζήσουν τα νεογέννητα και να είναι καλότυχα και ευτυχισμένα.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Η Αναστασία Φατούρου και ο Χρήστος Πάντος του Σπυρίδωνος βάπτισαν τα δίδυμα κοριτσάκια τους στις 27/04/2014 στην Ι. Μ. της Ζωοδόχου Πηγής στο Καστρί και τους έδωσαν τα ονόματα Αντωνία και Γεωργία-Άννα.

Ευχόμαστε στους γονείς να τους ζήσουν και τα νεοφώτιστα να ευτυχίσουν στην ζωή τους.

ΠΕΝΘΗ

Η Μαρία Τσάκωνα του Νικολάου πέθανε στις 22/02/2014 στο Ρέθυμνο Κρήτης σε ηλικία 90 ετών.

Η Σοφία Δρίτσα του Παναγιώτη πέθανε στις 17/03/2014 στο Καστρί σε ηλικία 87 ετών.

Η Παναγιώτα Μαγουλιά του Παναγιώτη (θυγατέρα του Κώστα Ζούζουλα) πέθανε στις 01/04/2014 στη Σπάρτη σε ηλικία 88 ετών.

Ευσταθία Παρασχοπούλου του Παναγιώτη (θυγατέρα του Ηλία Γεωργιάτσου) πέθανε στην Κρήτη στις 03/04/2014 σε ηλικία 84 ετών.

Ο Μιχάλης Γαργαλάκος (δημοσιογράφος) σύζυγος της Ευαγγελίας Παναγιωτοπούλου πέθανε στις 14/04/2014 στην Αθήνα σε ηλικία 68 ετών.

Ο Παναγιώτης Χαρόπουλος του Ιωάννη πέθανε στις 22/04/2014 στην Αθήνα σε ηλικία 82 ετών.

Η Χαρίκλεια Αγγελοπούλου του Ιωάννη πέθανε στις 27/04/2014 στην Αθήνα σε ηλικία 51 ετών.

Συλλυπούμαστε τους οικείους και τους ευχόμαστε την από Θεό παρηγοριά.

Η κ. Κική Λιναρδάκη το γένος Κουτρομπή, πρόσφερε υφαντό ύφασμα για τις στολές της χορευτικής ομάδας του "Π".

Στο Νεκροταφείο η Ντίνα Ν. Μενίδη, για άλλη μια φορά, με προσωπική της εργασία και δικά της έξοδα επιμελήθηκε τους χώρους, έβαψε τα κάγκελα, τον μαντρότοιχο της εισόδου και επιδιόρθωσε τον σωλήνα εκροής των υδάτων από τη λεκάνη της υπάρχουσας βρύσης.

Τις καλύτερες ευχές στο Νέο Διοικητικό Συμβούλιο του "Συνδέσμου των εν Αττική Λακεδαιμόνων", που αναδείχθηκε κατά τις αρχαιρεσίες που διενεργήθηκαν στις 9 Μαρτίου στην Αθήνα. Πρόεδρος με σημαντική πλειοψηφία εξελέγη ο Δικηγόρος Δημήτριος Π. Καστάνης που γεννήθηκε στον Μυστρά, με ρίζα (από τη μητέρα του) από το Καστόρι και σύζυγος της Καστανιώτισσας Ποτούλας Γ. Λαμπράκη πρόεδρου Εφετών. Υπηρέτησε για πάνω από 30

χρόνια τον Σύνδεσμο από διάφορες θέσεις (αντιπρόεδρος, γενικός γραμματέας κ.λπ.). Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου, όπως αναδείχθηκε αποτελείται από τους Δημήτριο Π. Καστάνη, πρόεδρο, Γεώργιο Ν. Τριανταφύλλου, τοπογράφο (μηχανικό-πολεοδόμο), αντιπρόεδρο, Δημήτριο Ματάλα, (δικηγόρο), γεν. γραμματέα, Χρύσα Ζόμπολα-Σαρρή, (τ. εκπαιδευτικό), ειδική γραμματέα, Παναγιώτη Παπαστάθη, (τ. αστυνομικό διευθυντή), ταμία, Κων/νο Μπατσάκη, (τ. εκπαιδευτικό), έφορο και μέλη τους: Τέτη Στ. Βασιλάκη, (συμβολαιογράφος), Σταυρούλα Γ. Γεωργοπούλου, (δικηγόρος), Χρήστο Σωτ. Δημητράκη, (οικονομολόγο-νομικό), Ελένη Δίπλα-Φιλιπποπούλου, (δημόσιες σχέσεις), Δέσποινα Κούτσαρη, (τ. διευθύντρια υπουργείου Πολιτισμού), Αγγελική Μιχαήλ, (σύμβουλο Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού), Αησιόλαο Παναγάκο, (οικονομολόγο), Τώνια Πρίμπα, (δικηγόρος) και Απόστολο Τσερωτά, (υπάλληλο ΕΡΤ).
Ε.Β.

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΤΙΓΚΛΙΑΝΙΔΗΣ ΚΩΝ
ΛΑΜΠΟΥ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ εις μνήμη ΠΑΝΑΓ. ΛΑΜΠΟΥ
ΠΕΪΜΑΝΙΔΗΣ
ΛΑΜΠΟΣ ΣΩΚΡΑΤ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΙΩΑΝΝ
ΛΑΓΑΝΑΣ ΝΙΚ.

Στην Σπάρτη έχει εγκατασταθεί μόνιμα πλέον ο Πολιτικός Μηχανικός του Ε.Μ.Π Γιώργος Λεοναρδόπουλος του Ιωάννη και της Χρυσάφως Μελά και εργάζεται στο τεχνικό γραφείο που έχει ανοίξει, στην οδό Λεωνίδου 70, Τ.Κ. 23100, τηλεφ. Επικοινωνίας: 6948870554, FAX: 27310 83747.

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

Η Αγγέλα Σκρουμπέλου άνοιξε νέο μικροβιολογικό εργαστήριο.

**Ελευθερίου Βενιζέλου 64, Νέα Σμύρνη
Τηλ.: 210 9386840, 6934251826**

ΚΑΛΑΒΡΥΤΙΝΟΣ ΣΤ
VASILAS ANGELA
CANJAVELOS DIMITRA
ALIFERIS SAM
ALIFERIS NICK
ZAFIROS KATHI
SKIADOROULOS ANGELA
GERMANOS STAN
KOUTROUBIS GEORGE AUSTR
VAROUTSOS GEORGE
DALIOURIS GEORGE
VAROUTSOS NICK
VAROUTSOS HLIAS
CON & NIKI LAGANAS
"OREA ELENI" ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΥ-ΣΤΡΑΛ.
PETER MANIATIS
GENOVEZOS PETER
ΜΠΑΡΟΥΝΗ ΒΙΚΥ
ΓΙΑΝΝΙΤΣΑΣ ΕΥΣΤΡ
ΓΙΑΝΝΙΤΣΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ
ΔΑΡΕΙΩΤΗ ΔΩΡΑ
ΗΛΙΑΔΗΣ ΠΑΝΑΓ.
ΓΕΩΡΓΑΤΣΟΥ ΕΛΕΝΗ

"Ο Γιώργος Π. Κουτρομπής έδωσε χρηματικό ποσόν για την κάλυψη αναγκών των παραστάσεων της ομάδας Ελληνικού Παρδοσιακού Χορού".

ΕΛ

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ

**Αντάρτισσα,
Αγωνίστρια για
τα ιδανικά τής ελευθερίας που εσύ πίστευες και αγωνίστηκες, πρωτοπαλικάρο του Άρη Βελουχιώτη.
Αδάμαστη και αθάνατη Τσακωνίνα,
Μάνα λατρευτή και γλυκιά, καλό σου ταξίδι.**

Τσάκωνα Χριστίνα

ΤΖΩΡΤΖΑΚΗΣ - ΖΑΓΑΝΑ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ - ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΑ
ΕΡΓΑΤΙΚΑ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΑ
ΜΕΛΕΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ

Γκορτσολόγου 61, τ.κ. 23100, Σπάρτη
Τηλ.: 2731 100787, fax: 2731 100788,
κιν. 6947 775869
email: tzortzakis.zagana@gmail.com

ΣΤΡΑΤΗΣ ΠΑΝΝΙΤΣΑΣ

Χειρουργός Κτηνίατρος
Μεταπτυχιακό Δίπλ. Χειρουργικής
Παν. GUELPH Καναδά

ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ:

10:00 - 1:00 (πρω) & 6:00 - 9:00 (επείγουσα)

Ελ. Βενεζέλου 4, 166 75 Γλυφάδα - τηλ. 210.9647.747
τηλ. ανάγκης: 6944.943.634

Evrotas
Clean

Καθαρισμός:
Δερμάτινα
Μοκέτες
Σαλόνια - Χαλιά
Στρώματα

Λυκούργου 30, Σπάρτη ~ Τηλ. 27310 21349

ΠΡΑΤΗΡΙΟ

ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ & ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ

- ΜΠΑΤΑΡΙΕΣ
- ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ

Θεοδωρακόπουλος Παναγιώτης

Καστόρι

Τηλ.: 27310 57515 & 57811 • Κιν.: 6973209820

ΨΗΣΤΑΡΙΑ
Ο ΠΛΑΤΑΝΟΣ

ΓΚΛΕΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΤΣΙ ΛΑΚΩΝΙΑΣ - ΤΗΛ. 27310 61057

Ηλεκτροβελονισμός

Αγροβέδικη
μάλαξη

Rejouvance

Σπονδυλοθεραπεία

Βασίλη Βισβή
6937219636
vivas@yatheo.gr

Έφη Αραβανή

Γεωργίτσι, Λακωνίας
Τηλ.: 27310 61575
Κιν.: 6974 80 33 15

Τζάκια - Ψησταριές - Επενδύσεις - Πέτρα

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΚΟΥΝΗΣ

Γαυδένιας 11 - ΚΗΡΟΥΠΟΛΗ - τηλ. 210 5014594 - 6977672848

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ

Διανομή κατ' οίκον
ΚΑΣΤΟΡΙ

ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ
Τηλ. 57767
ΟΙΚ. 22217
Κιν. 6942407789

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

SUPER MARKET
ΕΡΓΑΛΕΙΑ
ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ - ΑΔΡΕΥΤΙΚΑ
ΧΡΩΜΑΤΑ - ΣΙΔΗΡΙΚΑ
ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ - ΠΛΑΚΑΚΙΑ
ΠΕΡΙΦΡΑΞΕΙΣ - ΤΖΑΜΙΑ

ΚΑΣΤΟΡΙ ΤΗΛ / FAX: 27310 57218

Το
Καστόρι
ξενοδοχείο

Ευαγγελία Νικολοπούλου
Καστόρι Δόμου Πελλάνας - Λακωνία - Σπάρτη
ΤΚ 23100,
τηλ: 27310 57118, 6909482756, fax: 27310 57205
www.kastorihotel.com - www.focusgreece.gr
email: info@kastorihotel.com

Απολογισμός δράσης 2013

Από την πορεία του ΕΟΣ Σπάρτης στα Γούπατα. Στη φωτογραφία διακρίνεται ο Θωδωρής Λαμπρόπουλος

Εκδηλώσεις

-Διοργάνωσε με επιτυχία τις εορτές της Παναγίας 23 Αυγούστου και 8 Σεπτεμβρίου (παραμονή) και Μπουκουβάλας.

-Ουσιαστική συμβολή στην επιτυχία του ορεινού ημιμαραθωνίου που έγινε 22.12.2013 στο Ταΰγετο. Σηματοδότηση, καθαρισμός μονοπατιών, καθορισμός της διαδρομής (στατιστικά, υψομετρικές διαφορές, υποστήριξη του αγώνα στο βουνό με μέλη του συλλόγου, προσφορά φαγητού στους αθλητές και στους εθελοντές (ανάληψη της δαπάνης μαζί με τον Εμποροεπαγγελματικό σύλλογο). (Χωρίς την υποδομή δεν θα είχαμε αγώνα).

-Συμμετείχε στις εκδηλώσεις Τσικνοπέμπτης, αποκριάς και πολιτιστικού 3ημέρου τον Ιούλιο.

Υποδομές

-Έγινε αντικατάσταση του χάρτη Β. Ταΰγετου στην πλατεία, στο Σπυροπούλειο.

-Σηματοδότηση- καθαρισμός μονοπατιών Λογγάστρα – Κορυφή Γούβες- Λυκοδιάσελο.

-Σηματοδότηση -καθαρισμός μονοπατιού, Σουστιάνοι –Λυκοδιάσελο.

-Σηματοδότηση -καθαρισμός μονοπατιού, Γέφυρα Καστορείου - Μαρμαρογέφυρο.

-Συντήρηση και καθαρισμός: Άγιο Μάμας-Λουσίνα - Αη Γιάννης , Βασινιά- Δίρρεμα -Γουρνίτσα-Ι.Μ.Ζ. Πηγής , Λάτα –Βρυσιώτικο-Φαράγγι Μύλων - Γέφυρα Καστορείου.

-Τοποθετήθηκαν πληροφοριακές πινακίδες στις διασταυρώσεις μονοπατιών: στο Σταυρούλη, στο Δίρρεμα, στη Γουρνίτσα και στον Άγιο Νικόλαο στην κορυφογραμμή. (Η δαπάνη των πινακίδων προσφορά του Ν.Π.Π.Α.Π. του Δήμου).

-Τοποθετήθηκαν δύο μεγάλα ξύλινα τραπέζια στον Άγιο Δημήτριο και στη θέση Λάτα (ευγενική προσφορά της εταιρίας Αφών Ιω. Ζούζουλα).

-Διαμόρφωσε και καθάρισε το χώρο στη Γέφυρα Καστορείου όπου κατασκηνώσαν και φιλοξενήθηκαν δύο ομάδες προσκόπων το καλοκαίρι. Επίσης διέθεσε το πυροσβεστικό βυτίο για λουτρά των ιδίων.

Πυροπροστασία

-Ετοιμότητα (συντήρηση, και πλήρωση με νερό) των δεξαμενών πυρόσβεσης στο βουνό.

-Με δαπάνη του συλλόγου τοποθετήθηκε πυροσβεστικός κρουνός στον Σταυρούλη για τις ανάγκες των πυροσβεστικών οχημάτων.

-Πυροφυλακή τις μεσημβρινές ώρες τον Αύγουστο.

-Συνέδραμε την Πυροσβεστική Υπηρεσία (συμμετοχή στην αγορά ελαστικών πυροσβεστικού).

-Ανέλαβε τη δαπάνη του πετρελαίου του γκρέιτερ για καθαρισμό των δρόμων του βουνού.

Κοινωνική προσφορά

-Συνδρομή στο Φιλόπτωχο του χωριού μας.

-Συνδρομή στο Άσυλο Ανιάτων Σπάρτης.

“ΛΟΥΣΙΝΑ” ΝΕΑ

Νέα

-Την Καθαρή Δευτέρα ο Σύλλογος συμμετείχε στις εκδηλώσεις του καρναβαλιού

-Στις 21 Απριλίου 2014 έγινε η ετήσια Απολογιστική Γενική Συνέλευση του Συλλόγου.

Υποδομές

Τον Μάρτιο έγινε συντήρηση του μονοπατιού Άγιος Μάμας –Τίκλα-Λουσίνα-Αη Γιάννης.

Αρχές Απριλίου έγινε συντήρηση και σηματοδότηση στο μονοπάτι Σουσιάνοι -Κορυφή Ξεροβούνας από τον Ποτισιώνα Σουσιάνων-Λυκοδιάσελο-Κορυφή Γούβες. Η συντήρηση και σηματοδότηση θα συνεχιστεί τους μήνες Μάιο και Ιούνιο:

-στο μονοπάτι από Λογγάστρα –Πετράλωνα-Γούβες

-στο φαράγγι των Μύλων από το Μαρμαρογέφυρο- γέφυρα Καστορείου μέχρι τη θέση Πλατάνια στο δασικό δρόμο προς Γεωργίτσι.

-στο μονοπάτι Λάτα (Αη Λιάς)- Βρυσιώτικο- Μεσορράχη μέχρι τη θέση Πλατάνια στο δασικό δρόμο προς Γεωργίτσι

-στο μονοπάτι από τη θέση Λάτα – Κούκου Ράχη μέχρι Άγιο Νικόλαο και μέχρι Άγιο Παντελεήμονα

Ο Σύλλογος παρακαλεί και προσκαλεί τους εθελοντές να συμμετάσχουν σε αυτή του την δράση.

Επίσης θα συνεχίσουμε την τοποθέτηση πληροφοριακών πινακίδων σε διασταυρώσεις μονοπατιών.

Εικόνες από τη φύση μας

Ορχιδέα η πιθηκοειδής (Orchis Simia)

Μια σπάνια άγρια ορχιδέα που ευδοκίμει στην περιοχή μας, απεικονίζει η σημερινή μας φωτογραφία.

Είναι η Ορχιδέα η πιθηκοειδής (Orchis Simia) η οποία οφείλει το όνομά της στα άνηθ της που μοιάζουν με ανθρω-

πάκια και ειδικότερα το χείλος της που έχει μακριές προεξοχές και μοιάζει με μικρό πίθηκο (simia = πίθηκος).

Η νομοθεσία της Ε. Ε. θεωρεί όλες τις ορχιδέες απειλούμενες και απαγορεύει αυστηρά την καταστροφή των βιοτόπων τους, την κοπή και την εκρίζωσή τους.